

פרוטוקול הוועדה לבעלי חיים וטבע עירוני עיריית תל אביב

מיום שני, ב' ניסן תשפ"ה, 31/3/2025 (01/2025)

סקירת פעילות המחלקה הווטרינרית העירונית (ד"ר נוריאל שוב - מצ"ב מצגת)

סקירת פעילות הרשות לאיכה"ס וקיימות בתחום קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגי (יובל שב - מצ"ב מצגת)

נכחו, חברי הוועדה:

פרופ' נח יהונתן עפרון	יו"ר הוועדה
ד"ר נוריאל שוב	הווטרינר העירוני
שירי שלו, עו"ד	מנהלת הקליניקה לזכויות בע"ח באוניברסיטת רייכמן
איתמר אבנרי	חבר וועדה
רחל הורם	חברת הנהגה ירוק במרכז (נציגת ציבור)
יעל ארקין	מנכ"לית תנו לחיות לחיות
מירה רדזינר	מזכירת הוועדה
נעדרו:	
מיטל להבי	סגנית רה"ע מ"מ יו"ר וחברת וועדה
מאיה נורי עו"ד	חברת מועצה חברת ועדה

מוזמנים נכחו

אבישי רוזן	פיקוח עירוני
ברין שוגרמן	תושבת פעילה למען בעלי חיים
ד"ר ינון אבי רביב	וטרינר
ד"ר ליאור חפץ	וטרינרית
ד"ר נירית אברס	וטרינרית
יובל שב	ממונה קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגי ברשות לאיכה"ס
נטע עדני	תושבת פעילה למען בעלי חיים
ניר גרינברג	תושב פעיל למען בעלי חיים
צור גנוסר	תושב פעילה למען בעלי חיים
רויטל חריף	תושבת פעילה למען בעלי חיים
ריי מרילין	תושבת פעילה למען בעלי חיים

ת ק צ י ר

סקירת פעילות המחלקה הווטרנרית העירונית (ד"ר נוריאל שוב)

- ד"ר נוריאל שוב הציג את פעילות המחלקה הווטרנרית, הכוללת שמירה על בריאות הציבור (בדיקת בשר, דגים ועופות), טיפול בבעלי חיים, אכיפת חוקי הכלבת ודאגה לרווחת בעלי החיים.
- המחלקה הווטרנרית משתפת פעולה עם גורמי חוץ כגון משרד הבריאות, החקלאות, עמותות בעלי חיים, גורמים פנים עירוניים - הסיירת הירוקה, אגף סלע, הפיקוח העירוני וכו'.
- המחלקה מבצעת עיקורים וסירוסים של חתולי קהילה, מחסנת כלבים ומטפלת בבעלי חיים פצועים.
- המחלקה משתפת פעולה עם גורמים שונים, כולל 'תנו לחיות לחיות', הסיירת הירוקה ומשרד הבריאות.
- המחלקה עוסקת גם בחינוך והסברה בנושאי בעלי חיים.
- המחלקה מתמודדת עם אתגרים כמו מחסור במקום בכלבייה העירונית, קושי באכיפת חוקי הפקרת בעלי חיים ועלייה במספר התננים בעיר.

סקירת פעילות הרשות לאיכות סביבה וקיימות בתחום קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגי (יובל שב)

- הרשות פועלת לטיפול הקשר עם תושבים פעילים בקהילות אוהבי בעלי החיים לקידום רווחת בעלי החיים ושמירה על המגוון הביולוגי ע"י מתן תשתיות של ידע ותשתיות פיזיות שמתופעלות באחריות תושבים.
- הרשות מקיימת קורסי ידע והכשרות, כולל קורס צפרות, קורס פעילי טבע בעיר וקורס חיות בעיר הגדולה.
- הרשות משתפת פעולה עם גורמים ממשלתיים ואזרחיים, כמו רשות הטבע והגנים ואגודת חובבי הפרפרים.
- הרשות מקדמת פעולות מדע אזרחי, כמו ניטור פרפרים וסריקות חופים לאיתור קיני צבות ים.
- הרשות פורסת תיבות קינון לציפורי שיר ומקדמת את מיזם תיבות התנחלות לדבורים עם קהילות תושבים.
- הרשות פועלת לגיבוש והסדרה של קהילת מאכילי החתולים, מיפוי פינות האכלה ומתקיים פיילוט להצבת מתקני האכלה חדשים יחד עם המחלקה הווטרנרית ומאכילי החתולים.
- תכלול ובדיקת הסקרים הנדרשים מיזמים במדיניות להצלת בעלי חיים באתרי בנייה והתחדשות עירונית נעשה על ידי הרשות לאיכות סביבה.
- הרשות מרכזת ומובילה את אמנת הטבע האזורי של מטרופולין גוש דן, עליה חתמו 12 ראשי ערים

סיכום:

- יש צורך בהגדלת תקציב המחלקה הווטרנרית העירונית.
- יש לפעול להסדרת נושא סכסוכי השכנים סביב האכלת חתולים.
- יש לשפר את התיאום בין גורמי העירייה השונים (106) לטיפול יעיל יותר בפניות תושבים בנושאי בעלי חיים.
- יש לקדם מדיניות עירונית מקיפה בנושא רווחת בעלי חיים ומגוון ביולוגי רחב יותר.
- יש לפעול להגברת האכיפה בנושאים הקשורים לבעלי חיים, במיוחד ביפו.

יו"ר הוועדה מזמין את המשתתפים להציע נושאים לדיון/טיפול:

efron_n@mail.tel-aviv.gov.il, mizrahi_mi@tel-aviv.gov.il

פ ר ו ט ו ק ו ל

פרופ' נח יהונתן עפרון:

אני מאוד שמח ונרגש לראות אתכם כאן היום בישיבה של הוועדה לבעלי חיים וטבע עירוני הראשונה בקדנציה הנוכחית. בפעם האחרונה שנערך מפקד אוכלוסין בעיר נמצא שמספר התושבים בתל אביב יפו עומד על 400,79,150 וכולנו כאן בחדר הזה יודעים שהאוכלוסייה האמיתית של העיר הזאת היא גדולה בהרבה. בתל אביב יפו חיים 479,150 בני אדם אבל יש בה גם 41,074 כלבים. אם נסתמך על מחקר שנערך באוניברסיטת תל אביב לפני מספר שנים, נוכל להעריך שבתחומי העיר חיים גם מעל 45 אלף חתולים. אפשר למצוא כאן למעלה מ-100 מילים של סיפורים ובכל רגע נתון יש בעיר רבות של פרטים. יש גם אלפי ציפורים, מאות רבות של תנים. יש נוטריות בירקון, חתולי ביצות ונמיות, יש שממיות, חרדונים, נחשים, חלזונות, קרפדות, צפרדעים, דבורים, צרעות, פרפרים ושיפיריות והיד עוד נטויה. אנחנו עיר של 479,150 בני אדם וכבני אדם אנחנו מיעוט קטן בעיר הזאת. אפילו במשפחה שלי, עכשיו כששני הילדים שלנו נסעו ללמוד בחו"ל, אך החתולה והכלבה והארנב נשארו, אני וסוזן אנחנו מיעוט בתוך הבית, שלנו, דבר שמרגישים ברגע שנכנסים לדלת. אתמול בבוקר פגשתי מישהו במעלית פה בבניין בדרך ללשכתי בעירייה והוא אמר לי בעוד חמש דקות אנחנו מברכים על האילנות, דבר שעושים בראש חודש ניסן מידי שנה והוא אמר אתה צריך להגיע נהיה בגן העיר. כשהגעתי לשם עמדו אולי 20 איש מול עץ זית אחד ובירכו על, ואני מצטט, בריות טובות ואילנות טובות, ואז קרו קטע קבלי ארוך, מתוך ספר שנקרא ראשית החוכמה, ספר מהמאה ה-16, מאת רב בשם אליהו דוידש. טקסט שמעלה על נס בין השאר, ואני מצטט: "את הנפשות, הרוחות והנשמות המגולגלים בצומח". ומה שנכון לגבי הצמחים, הוא נכון לא פחות לגבי החי שסביבנו. יש נפשות רוחות ונשמות בטבע העוטף אותנו, יש ערך ויפוי שאינם ניתנים לרידוקציה בטבע שעוטף אותנו, יש בטבע העוטף אותנו נשבות, ולמי שחושב המונחים האלה יש גם קדושה ואנחנו מבורכים בעיר הזאת וגם בעירייה הזאת בכך שיש בני אדם שאכפת להם מהחי והצורה שבתוכם ואיתם אנחנו חיים. בכל יום שאני מטייל עם לוסי הכלבה בבוקר, בחמש בבוקר אני פוגש את תירזה, אישה מהשכונה שלי, שכל יום יוצאת לסיבוב של שעה שעתיים בחמש בבוקר להאכיל את החתולים שחיים איתנו בשכונה. כל הזמן אני נתקל באנשים שעושים ועושים מתוך דאגה עמוקה ושובת לב ליצורים החיים שסביבנו ורוצים לשפר את חייהם ולהפוך אותם לטובים יותר, בריאים יותר ובטוחים יותר. בעירייה פועלים מספר אנשים שמקדישים את ימיהם הארוכים מאוד מבוקר עד ערב לאותו עיסוק ממש והיום אנחנו נשמע משניים מהם. הראשון הוא דוקטור נוריאל שוב, מנהל המחלקה הווטרינרית העירונית והווטרינר העירוני, והשני הוא יובל שב, הממונה על קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגי ברשות לאיכות הסביבה פה בעיר. שניהם יציגו בפנינו את העשייה שלהם, את התוכניות שלהם לעתיד, את האתגרים הרבים שבפניהם הם ניצבים ושעמם התמודדו בניסיון ליישם את התוכניות שלהם. אחרי כל הצגה, כל מצגת וגם תוך, יהיה זמן לשאלות, הארות, הערות ודיון. בהמשך הוועדה תעמיק ותעסוק בפרטי פרטים, בחלק מהאתגרים שעליהם אנחנו נשמע היום בכלליות, בטיפול בחתולי העיר, ביחס לתנאים, שמירה והרחבה של המגוון הביולוגי בעיר, חינוך לטבע בעלי חיים וטבע עירוני, טבעונות והרבה נושאים אחרים. אני מבין שיש בחדר הזה מי שהגיע בגלל שיש לו ביקורת או רצון לשנות ולשפר את מה שקורה היום בקשר לכל הנושאים האלה בעיר ובעירייה ואת כולכם אנחנו נרצה לשמוע לא רק היום. היום אנחנו מקדישים בעיקר להבנת המדיניות הקיימת ונרצה לשמוע את קולכם היום ובישיבות הקרובות של הוועדה.

ועכשיו לכבוד גדול לי להציג בפניכם את דוקטור נוריאל שוב, הווטרינר העירוני.

ד"ר נוראל שוב:

תודה רבה. אני שמח להיות פה, שמח לדבר בפניכם, שלום לכולם. ראשית, לא כולם יודעים אבל למחלקה הווטרिनרית ברשות מקומית, לא רק בתל אביב, בכל הערים והמועצות בארץ, תפקיד ואחריות שהיא מעבר לבעלי חיים ונמצאת תחת הכובע של משרד הבריאות והסמכה של שר הבריאות, וזה שמירה על בריאות הציבור. מדובר בכל הבר, דגים ועופות שאנחנו קונים ואוכלים בעיר, אנחנו הלכה למעשה אחראים גם על זה באמצעות פיקוח על כל האיטליזים וכל מה שמגיע למסעדות מבחינת בשר דגים ועופות, עובר אצלנו ביקורת אחת לכמה זמן. וזה בנוסף על העבודה שאנחנו עושים עם בעלי חיים. בתחום בעלי החיים אנחנו מוסמכים על ידי שר החקלאות והרשות המקומית. התמנתי לנהל את המחלקה הווטרिनרית בעיר תל אביב לפני כשנה וארבעה חודשים. אני עובד 30 שנה במחלקה הווטרिनרית. ראיתי הרבה דברים, אבל כשנחשפתי לניהול נחשפתי לדברים חדשים שלא הכרנו ולא ידעתי. תל אביב היא בין הערים הראשונות שהתחילה לראות בקהילה כשותפה לכל הפעילות עם בעלי חיים. התחלנו בזה לפני 25 שנה או 20, ולאחרונה עם גינות הכלבים שהיה רעיון שמישהו ראה בחו"ל והביא לפנינו וזה רץ בכל הארץ. רשויות מחקות את תל אביב. למשל חתולים, שפעם קראו להם חתולי פח הזבל או חתולי רחוב, הגדרנו כחתולי קהילה שאמנם לא חיים אצלנו בתוך הבתים אבל חיים לצידנו. בכל אזור, כל רחוב, בכל שכונה בעיר יש מאכלי חתולים שדואגים להם לא רק להאכלה אלא גם לטיפול הרפואי. ואנחנו פוגשים אותם כשהם פונים אלינו לקבל את הטיפול הרפואי לבעלי חיים. מעבר לחתולי קהילה, יש עוד מגוון בעלי חיים כפי שפרופ' נח הזכיר, בין היתר זה הכלבים. כלבים חייבים להיות על פי חוק קשורים לבעלים. הם לא יכולים להיות משוחררים, ולפי פקודת הכלבת, מחויבים בחיסון כלבת והחזקה ברישיון להחזקת בעל החיים. כמו שפרופסור נח אמר בסביבות 41,000, אנחנו אומרים 45,000, יש לנו עוד איזה 5,000 6,000 בעלי כלבים שהם מתחת לרדאר ואנחנו מנסים גם להגיע אליהם. הם לא באים לחסן את הכלב, ויש כאלה מכל מיני סיבות, רובם מטעמים שלא רוצים לעקר אותם, כי את הכלבים המסוכנים יש חובה לעקר, וחלות עליהם מגבלות. אסור להם להרביע, וזו הסיבה שחובה עליהם לעקר. יש רשימה של כלבים מסוכנים והרבה מהם נמצאים בכל מיני אזורים בעייתיים שאנחנו מנסים להתמודד איתם לפעמים בהצלחה לפעמים בחוסר הצלחה, אבל אנחנו בכיוון ונעזרים גם בסיירת הירוקה ששייכת לאגף שפע בעיריית תל אביב. אנחנו עובדים בשיתוף פעולה מלא. החיסונים לבעלי החיים, חיסוני החובה כמו שאמרתי, הכלבת, זה לא רק אצלנו בעיריית תל אביב, כל וטרנר שרוצה לחסן כלבים מתל אביב יכול לחסן אותם ולהעביר לנו במערכת שאנחנו מנהלים את כל המערכת כלביות להעביר את כל האינפורמציה. תדעו לכם שבתל אביב יש לנו כ-200 נשיכות מכלבים של בני אדם, שזה המון. משמע שישנה סכנה ממחלת הכלבת, ואנחנו נשמרים מכל משמר. לא מזמן זה כבר הגיע לקיבוץ מענית שנמצא מתחת לחריש, קרוב לחדרה, כך שזה הלך והתקרב ו-20 ילדים ששיחקו בגן ילדים, היו צריכים להתחסן נגד כלבת כי באו במגע ונשרטו ע"י הכלבים האלה.

זה הולך ומתקרב גם בגלל תופעה חדשה שמילואימניקים חוזרים משטחי הקרב לבנון ועזה עם גורי כלבים, זה הדבר הכי הכי מסוכן. יצאתי בקריאה לכל הווטרנרים בעיר להזהר ולהודיע לנו אם מישהו מגיע אלינו עם כלב כזה, כדי שנכניס אותו להסגר ותצפית כלבת. היו לנו 5 מקרים של אנשים שהביאו גורים ואמרנו להם לא להכניס. המזל שחלקם התקשרו להגיד שהם בדרך, עצרנו אותם, חלקם באו והכנסנו להם את הכלבים לבידוד. זה עולה להם הרבה כסף, אבל אנחנו מנסים להשפיע ולהגיד לא להביא. התרענו גם בפני רופאים צבאיים בצפון וברמת הגולן לנסות למנוע את הוצאת כלבים מלבנון ומסוריה ולהכניס למרכז הארץ. אנחנו דואגים לכל בעלי החיים, לא רק לחסרי הבית, גם בעלי חיים שלהם יש בעלים מנוהלים על ידי המערכת שלנו, יש להם חובה של שבב אלקטרוני ולכן אנחנו גם יודעים לפלח אזורים, סוגי כלבים, בעלי כלבים, וכדומה כדי לדעת לתת להם את

האינפורמציה הנכונה. בשנה האחרונה גם בנינו אתר אינטרנט לאימוץ כלבים, מה שלא היה לפני כן, ואנחנו כל פעם מגדילים אותו כולל אינפורמציה על הכלבים שיש לנו ואינפורמציה על מחלות בעלי חיים לציבור כדי שהציבור יוכל להיעזר בזה. כמובן שהפצת מחלות מבעלי חיים זה לא רק בעניין של שמירה על בריאות הציבור ממזון, אלא גם בעלי חיים יכולים להעביר מחלות ולא רק את מחלת הכלבת, וגם על זה אנחנו אחראים. כשקורה משהו, כשיש הדבקה, כשהיו לנו מקרים של לפטוספירה, בעברית קוראים לזה עכברת, יש כמה זנים של לפטוספירה וזה יכול להיות קטלני עד מוות. כשמגיע לנו מידע כזה אנחנו עושים את התחקירים יחד עם משרד הבריאות. אז אמרתי, אכיפה לפי פקודת הכלבת של כל הכלבים. יש לנו פינות חי בעיר שפתאום גילינו השנה, כשניגשנו לבצע סקר ולחפש את כל הפינות חי. זה לא היה פשוט כי הם מעט מוסתרים, נבנו בתוך גנים ובתי ספר, ולא דיווחו לנו. על פי חוק ועל פי חוזר של מנכ"ל משרד החינוך, הם חייבים להודיע לנו ואנחנו מחייבים אותם ברופא וטרינר פרטי שיטפל באותם בעלי חיים וידווח לנו. כי אם יש מחלה מדבקת כמו למשל סקאבייס שבאחד המקומות ילדים נדבקו, אנחנו חייבים לדעת ולעשות תחקיר ולבדוק את המקום. האם הוא ראוי להחזקת בעלי חיים, האם הם מטופלים כמו שצריך וכדומה. יש לנו גם את החווה החקלאית שהיא של תל אביב נמצאת בגבול רמת גן וגם שם אנחנו נמצאים.

כאן רואים את חדר הניתוח שלנו. כאן הוא נראה יפה אבל אם תראו אותו היום, לפני שיצאנו לפה, הוא הרוס לגמרי כי אנחנו בשיפוץ נרחב כולל הכנה לציוד מתקדם שהושקע בו הרבה כסף.

עד עכשיו שימש רק לניתוח לעיקורים, ואת הטיפולים בבעלי חיים, מה שיכולנו לעשות במסגרת של חדר הניתוח הזה, עשינו. אבל בדיקות דם, צילומי רנטגן, ניתוחים מורכבים, הוצאת החוצה למרפאות לוויין, כולל אצל המנכ"לית של תנו לחיות לחיות, יעל ארקין, שיושבת כאן. בעל חיים שזקוק לטיפול מיוחד או לאבחון מיוחד אנחנו שולחים ומקבלים בחזרה את התוצאות. יש להם רופאים נהדרים שם שנותנים לנו פענוח של הרנטגן או של בדיקות הדם ומפה אנחנו ממשיכים. כנ"ל לגבי בעל חיים בשעות שאנחנו לא נמצאים מגיע לבית החולים הווטרינרי בשעות הלילה או בסופי שבוע, מקבל את הטיפול שם במידת הצורך. ואני מדבר על מקרים קשים, אח"כ חוזר אלינו להמשך טיפול. נכון להיום לא היה לנו את כל הציוד הנדרש של האבחון, רכשנו מכשיר רנטגן בעלויות של 130,000 שקל, רכשנו אולטרסאונד, מיקרוסקופ, מערכת לבדיקות דם, ביוכימיה וספירת דם, מכונה להרדמה בגז, כי אנחנו גם מעקרים כלבים, שנמצאים אצלנו בכלבייה ולכן אנחנו צריכים מכונה שמרדמים בעל חיים יותר גדול ולמשך יותר זמן, רצוי לעשות את זה במכשיר הרדמה בגז, ולכן רכשנו את כל הציוד המתקדם הזה, שאוטוטו הוא ייכנס לחדר ניתוח. שדרגנו את החתוליה בכלובי נירוסטה חדשים בעלי דרגש שהחתול יכול לשבת עליו ויש לו סקוויז אם רוצים להעביר אותו. לקחת בחשבון שחתול קהילה ברוב הפעמים הוא לא חתול מתלטף, ולכן אנחנו צריכים להעביר אותו לצורך טיפול או לתת לו את הטיפול דרך הכלוב, אז אפשר לצמצם את הכלוב, לתת לו את הזריקה וכך לא חייבים להוציא אותו כל פעם ויש דלתות קטנות שאפשר לנקות ולהאכיל תוך כדי שהחתול נמצא בכלוב. מתוכנן לרכוש עוד כמה סטים כאלה. בחודשיים הקרובים ניכנס לשיפוץ נרחב של הכלבייה העירונית שהיא מימי המנדט מאוד ישנה. וכשקראתי לראש העיר לפני שנה וקצת ואמרתי לו שהמקום לא ראוי להחזקת הכלבים. הוא שאל מה אתה רוצה. אמרתי לו, אם אפשר לבנות כלבייה חדשה. כלבייה חדשה אין לנו שטח כרגע לבנות, השטח שהכלבייה נמצאת היום הוא לא שייך לעיריית תל אביב ולכן אנחנו הולכים לעשות שיפוץ על השטח הקיים בשי עגנון 1. נעשה גם פיתוח של החצרות, נבצע אקוסטיקה פנימית, עם תריסים חשמליים וחימום לחורף ומיזוג בקיץ. לקחנו דוגמאות מארה"ב וגם מכלביות חדשות שבנו בארץ, מיטב האדריכלים והמהנדסים עובדים על זה, דוקטור ינון שיושב כאן לציידנו הוא הפרויקטור של השיפוץ בכלבייה.

מבנה המחלקה הווטרנרית - אנחנו מונים כ-28 אנשים, שביום יום עובדים משש וחצי בבוקר עד הערב. הפקחים שלנו מסתובבים בשתי משמרות ויש לנו שני אמבולנסים שמשמשים כסיוע לניידות לתת את השירות לאמנה, אמנה זה אומר בעל חיים פצוע שתוך שעותיים אנחנו מחויבים להגיע אליו, בעל חיים שצריך טיפול מיד. בעצם לפי קריאות מוקד יש לנו משלט של אגף הפיקוח שמקבל מהמוקד את כל מה שקשור לבעלי חיים, המשלט האגפי מעביר למוקדנית שלנו, שיושבת במחלקה הווטרנרית היא מקבלת קריאה ועוקבת אחרי כל הפניות. הפקחים מקבלים את הקריאה במסופונים שלהם והולכים לראות, לפגוש את בעל החיים, את המאכיל, מאכילה, את מי שקרא לנו בעצם, לומדים קצת על סיפור הרקע של בעל החיים כמה שאפשר, לפעמים זה קשה כי אם אין לנו סיפור רקע, אתם יודעים, זה כמו תינוק שאנחנו לא יודעים מה יש לו וצריכים בעצם לדלות את זה רק מהתבוננות ואבחנה. אבל אם המאכילים יכולים לתת לנו תיאור של המחלה, כמה זמן החתול בעצם במצוקה, זה עוזר לנו מאוד כדי לדעת איך גם לטפל בצורה יותר יעילה ומהירה ולתת את הטיפול המיטבי. יש לנו כ-20 מתנדבים בכלבייה, שבאים על בסיס יומי להוציא כלבים. הכלבים אצלנו לצערי הרב הם כלבים שחלקם החרמנו, חלקם אספנו מהרחובות. חלקם עברו התעללות קשה, לא כולם ברי אימוץ בשלבים הראשונים, לפעמים הם נשארים אצלנו הרבה זמן. כי לא כל אדם ומשפחה שרוצים כלב, בהכרח הכלב מתאים להם. צריך לעשות מבחן, הלכת, הכלבנית שלנו הולכת אליהם הביתה, רואה האם הבית מתאים, האם המשפחה מתאימה לגדל את אותו כלב, כי כל כלב הוא עם אופי אחר ויש כאלה שהם אגרסיביים, הם יכולים לתקוף, אנחנו משתדלים כמה שיותר להתאים לאנשים את הכלבים ולצערי כמו שאמרתי הכלבים אצלנו הם כלבים שהם תקועים די הרבה זמן כי אף אחד לא רוצה לאמץ אותם, זה כלבים מאוד אנרגטיים, חלקם כלבים שהיו כלבים, בהגדרה הם כלבים מסוכנים שגם מאוד מאוד קשה לאלף אותם אחרי שהם עברו התעללות קשה. אנחנו עובדים קשה כדי לייצב את מצבם. וכמובן להחזיק אותם בטיפול רפואי ראוי. צוות הרופאים שלנו במחלקה זה אנחנו יחד איתי 6 רופאים וטרינרים שלאחרונה אתם רואים את דוקטור נירית ודוקטור ליאור הן יושבות כאן. הם הגיעו לעבודה לפני כשנה ואני מאוד שמח כי הם הביאו גם רוח צעירה וידע טרי מהאוניברסיטה שאולי אני הספקתי לשכוח או שאפילו זה עוד לא היה בזמני ועוד לא למדתי. זה מכניס רוח חדשה ועכשיו עם הציוד המתקדם בכלל, אנחנו רצים קדימה.

שאלה: כמה כלבים יש?

ד"ר נוריאל שוב: נכון להיום 64 כלבים. ואין לנו מקום. ישנם מקרים בהם כלב שמגיע מוכנס לאחד מתאי השירותים עד שנפנה לו מקום. אנחנו נעזרים בכלביות חיצוניות בתשלום עד שיתפנה לנו מקום. ואיך ראש העיר אמר "גם אם אני אתן לך 200 תאים, יהיו לך 300 כלבים". תופעת הזנחת והפקרת כלבים ברחוב, קשה, והחוק עוד לא הגיע למצב שנותן לנו אפשרות להתמודד עם זה. ניסיתי יחד עם היועצת המשפטית, הנה גם יפה יושבת פה, יפה דסה, המשפטנית שלנו, למצוא איזושהי נוסחה להביא את אותם אנשים לדן על זה שהם הפקירו בעל חיים.

אם אדם זרק לנו את הכלב בשטח הכלבייה, לפי החוק אין לנו ברירה אלא לקבלו. ניסינו משפטית אבל זה יכול ליפול בבתי משפט, לכן אנחנו צריכים למצוא נוסחה ממש טובה כדי ללכת עם זה עד הסוף ולהצליח לחייב את האדם בהמשך טיפול ובהמשך החזקת הכלב. למה אתה בא למסור אצלנו? מסכן הכלב, הוא יוכנס לתא, ישמע נביחות כל היום. בוא תנסה למצוא לו בית. מנסים בטוב. אני מאמין בחינוך. היום היו לנו שני מקרים, יעל יודעת מהם, שהגענו לאנשים שמחזיקים בכלבים, אחד מהבחורים האלה הוא נכה על כיסא גלגלים והוא מושך את הכלב עם הרצועה, שומעים את הכלב בוכה בסרטונים, כואב הלב, אבל כשאבישי היה שם אצלו בבית והתקשר ואמר לי תשמע הבן אדם הזה קשור מאוד לבעלי החיים שלו, אם ניקח לו את הכלבים אנחנו גם נאמלל לא רק את הכלבים גם אותו. אז אמרנו לו תשמע, אם יש לך קושי להוריד אותם לטיול, נארגן לך אולי מתנדבים.

במקביל, במידה ואנחנו נשמע עוד תלונות כאלה שמגיעות לשולחני, אנחנו ננקוט באמצעים הנדרשים או דרך קנסות או שנאלץ לקחת את הכלבים. אני מאמין שאפשר לחנך אנשים. אנשים בסך הכל, יש בהם גם טוב. עם כל הדברים הרעים שאותו אדם עושה, גם יש לו צדדים טובים. אגיד לכם עוד נתון, אם אני צריך לקחת לכל האנשים שהם בעייתיים, כלבים, אני מחר בבוקר אני עם 3,000 כלבים!!

דוברת: כן. יש מודל של עמותת SOS שאני מתנדבת בה, שעובד על אומנות. אפשר להקים מערך של אומנות בעיר בהתנדבות, כאשר העירייה תעזור באוכל. אני לא עושה אומנות לכלבים, אני עושה אומנות לחתולים ואז אני מקבלת חול ואוכל, ואם יש בעיה רפואית אז אני הולכת מטעם העמותה לרופא של העמותה. אז אותו דבר יהיה כאן. תקימו מערך.

ד"ר נוריאל שוב: תראו יש לנו המון קריאות על חתולים פצועים. אנחנו מפרסמים באתר האינטרנט שלנו דו"ח שנתי, כמה ימי אשפוז, טיפולים וניתוחים עשינו. אני ביקשתי, העיקור סירוס חתולי קהילה, 3,000 זה יחד עם תנו לחיות לחיות. יש לנו חוזה אחרי שיצא מכרז לפני ארבע שנים. עכשיו הוצאתי מכרז וביקשתי תקציב של 1,200,000 לעיקור חתולי קהילה כי אני רוצה בשנת 2025 להגיע ל-5,000 עיקורים בחתולים ולכן הכנסנו למכרז תנו לחיות לחיות גם את צער בעלי חיים, את המרפאה של סמואל ברחוב החשמונאים ואת רסקיו שזו חברה שמעקרת. כל הארבעה, ואנחנו בנוסף, כל חמשת חדרי הניתוח האלה, אני רוצה להגיע לכמויות מאוד גבוהות של עיקורים השנה כי אנחנו סבורים על בסיס סקרים קטנים שעשינו, שאנחנו עומדים בתל אביב על 70% חתולי קהילה מוכרים. כדי להגיע ל-90% ולצמצם ילודה, אנחנו צריכים בזמן קצר יחסית לעקר כמה שיותר. כל חתול קהילה שמביאים אלינו באופן עצמאי, אני אומר להם תביאו עוד, אנחנו לא מגרשים, אפילו בלי תור. מי שמגיע בבוקר אפילו בלי תור, מוכנס לחדר הניתוח. או שאני שולח לתנו חיות והם מקבלים אותו. ביום חמישי האחרון בא מישהו עם חתולה הריונית, בגלל שאנחנו בשיפוץ העברתי אותו למרפאה אחרת.

נטע עדני: למה לא לעשות עבודה עם המרפאות הפרטיות שכבר קיימות והם עושים את הדבר הזה? הרי להספיק להגיע ל-90% אתה לא תספיק כי הילודה מאוד גבוהה.

ד"ר נוריאל שוב: פתחתי את המכרז ומי שרוצה להביא חתולה באופן עצמאי יכול להביא גם לתנו לחיות לחיות, גם אלינו ויותר מזה, כשניר גרינברג פנה אליי ואמר שיש לו חברים פעילים שרוצים להביא חתולים בתשלום, לקבל על זה תשלום, אמרתי מבורך, אבל עיריית תל אביב לא יכולה לשלם לכל פעיל 50 שקלים על כל חתול ולכן הכנסתי את המרפאה הפרטית של יובל סמואל, הוא יכול לשלם להם ולכן אני רוצה שאותם פעילים ירוויחו, החתולים ירוויחו המרפאות ירוויחו ואנחנו נהיה מסופקים שהצלחנו לעלות בכמויות win win.

בשלוש ארבע שנים האחרונות לא קיבלנו תקציב כי עיריית תל אביב נחשבת מבחינה סוציאקונומית בדירוג שמונה פלוס, ולכן אנחנו לא מקבלים התקציב.

אז בשלוש שנים האחרונות התקציבים הלכו לתת לרשויות החלשות, וזה בסדר. עיריית תל אביב יכולים לעמוד מבחינת המימון, המימון הוא לא הבעיה, הבעיה היא הלכידה של חתולים. למה לוכדים פרטיים לא רצו לבוא לעבוד בתל אביב? כי הם אמרו תשמע, אם אני הולך לחדרה או נתניה, בשעה אני תופס 20 חתולים. אני בא לתל אביב, בשעה אני תופס אחד, שניים. כי זה קשה כי הוא בא לקבוצה של 20 חתולים שרובם מעוקרים. ודווקא המעוקרים נכנסים למלכודת והוא צריך להוציא אותם וכן הלאה. אז אנחנו מודעים לקושי הזה וגם הכנתי את כל מי שניגש למכרז, שהוא ידע שיש קושי בלכידה. נאמר לי שיש לו לוכדים טובים מאוד ולקחתי רק כאלה שיש להם לוכדים. כי הלכידה היא הבעייתית. אנחנו יודעים לעקר הבעיה היא הלכידה.

את שלל העשייה שכולנו נוכל לראות את זה עכשיו הרבה פעמים כשתושב מזהה חתול פצוע לאו דווקא המאכיל שלו, כל אזרח שעובר ברחוב ורואה בעל חיים פצוע, מדמם, או שנדרס, או שמכל מחלה אחרת, פותח פנייה למוקד

העירוני, המוקד העירוני כמו שאמרתי מעביר למשלט האגפי, משלט האגפי מעביר למחלקה הוטרנרית ולמפקחים שלנו שנמצאים במשמרת. המפקחים שלנו מתקשרים לאותו פונה וחשוב תמיד להשאיר פרטים מזהים כדי שיוכלו ליצור איתם קשר. הרבה פעמים קורה שגם בעל החיים לא נשאר עומד במקום. הגיע הפקח והחתול נעלם, או שמאוד קשה ללכוד אותו, או שהוא נמצא על עץ גבוה ואנחנו צריכים לקרוא למכבי אש. או להביא מחלץ פרטי שיש לו יכולות טיפוס על גגות. בקומה 12 היה לנו 2 בלילה חילוץ שקראנו ללכוד פרטי כי זה מחוץ לשעות העבודה שלנו או בסופי שבוע, או במקרים מאוד קשים. מי שמכיר את שרון עמרם, ודומיו, יש להם ציוד מתאים. חתול לפי אופי הטיפול שנדרש לו, מגיע אלינו או מגיע לבית החולים לאחת מרפאות הלוויין. אם הוא לא מוכר בסוף הטיפול מעקרים אותו, אם הוא מוכר, הוא משתחרר לאותה כתובת. על כל כלוב חשוב שהפקח יסמן את הכתובת, את הטלפון של הפונה. הכל מתועד אצלנו כדי שהחתול יוכל לחזור בבטחה בריא ושלם עם המלצות להמשך טיפול במידת הצורך, לפינה שלו. עכשיו תמיד שואלים אותנו רגע איך זה שבדו"ח השנתי רשמתם שיש לכם הרבה מתים אבל להגיד לכם שגם למיון באיכילוב מגיעים הרבה פעמים אנשים והם מתים. קל יותר לציבור לקבל שבני אדם מתים לפעמים. אבל שתגיד להם שחתול מת? לא, זה לא הגיוני. למרות שהוא בן 16-17, זה לא הגיוני שהוא ימות מזקנה.... קשה למאכילים או לפעילים להבין שאם חתול או נדרס או שהגיע לסוף דרכו מבחינת חיים או שיש לו כשל כלייתי ודאי, ואנחנו לא עושים השתלות כליה, בטח לא לחתול מבוגר מאוד, אז עדיף לו שיעבור המתת חסד. אגב אנחנו לא עושים המתות חסד ללא ידיעת הפונה או המאכיל. במקרים בודדים קרה שהבית חולים כן עשה מתת חסד כי לא ידע מי הבעלים, מתוך צער בעלי חיים שהחיה לא תסבול כי בסוף דרכה אם זה דריסה ופגיעת ראש חמורה הסיכוי שהחתול הזה ישרוד הוא בעצם שואף לאפס ולכן עדיף להמית אותו. אנחנו למרות זאת, אני תמיד אומר להם, תמתינו, נאתר את המאכיל, נשאל אותו מדוע. מפני שיש כאלה שאומרים תקשיב, אני כן רוצה לקחת אותו או לחוות דעת שנייה או להמשך טיפול במרפאה אחרת. אנחנו אומרים בסדר גמור, על חשבונך אין לנו בעיה קח אותו למרות שאנחנו חושבים שזה לא נכון אבל אנחנו לא אלוהים לא רוצים להחליט במקומך, קח אותו לאן שאתה רוצה. או שיש מקרים של גידולים, הרבה פעמים היו גידולים שאנחנו מסבירים שזה גידול שלהסיר אותו כירורגית לא ייתן כלום כי זה נתן כבר מתסתזיס, זאת אומרת גרורות לאיברים אחרים בגוף. והטעם להתחיל לעשות ניתוח הוא פשוט לא בא בחשבון, אבל אם מישהו מתעקש, אנחנו נאפשר שייקח אותו לאן שהוא רוצה. אנחנו נוביל אותו גם לאיזה מרפאה שאתה רוצה, תחליט אתה.

הפעילות החינוכית וההסברה, אבישי הוא בעצם אחראי על ההרצאות שלנו גם בבתי ספר, אבישי הוא גם מאלף כלבים במקצועו, הוא יודע לתת לחינוך המיוחד טיפול בילדים עם צרכים מיוחדים בעזרת כלבים, והוא עושה עבודה מבורכת עם הכלבה שלו, עם הכלבים שלו, הוא מגיע גם לבתי ספר, גם לגנים, גם לכל מיני פעילויות שעושים. ביום המעשים הטובים הוא היה פעיל מאוד עם כלבים, מעבר לזה שהוא היום הפרויקטור לחיות הבר שתכף נדבר עליהן. עשינו פעילות בבית ספר גבריאל, דוקטור נירית הייתה שם והדריכה אותם, ואבישי הדריך אותם, ויש לנו המון דרישה, לא תמיד אנחנו עומדים בקצב הזה אבל גם מבתי ספר וגם ממתנסים בשעות הערב לפעילי שכונות. יש לנו בקשה מכל מיני מתנסים לבוא לעשות הרצאות.

אבישי: אני הייתי בבית ספר גרץ, ובגן בשלמה המלך ובתיכונים.

ד"ר נוריאל שוב: על פרויקט התנים. תראו, 12 שנים האחרונות, הייתי מסתובב עם האופניים סביב רמת אביב, קריית עתידים, צהלה, שיכון דן, דרך הפארק, 80 קילומטר סביב העיר, ומפוזר פתיונות לתנים ושועלים סביב העיר ובתוך העיר בקושי היינו רואים תן. רובם היו בשטחים הפתוחים בשדה התעופה שהיה שדה דב. לפני שמונה או שבע שנים החלטנו לקחת סוקר אקולוג שיעשה לנו סקר תנים בפארק ולראות גם את ההתנהלות שלהם וגם

את הכמות שלהם, ופתאום ראינו שהכמות עולה ובזמן הקורונה בעקבות הסגרים לתנים לא נשאר אוכל שאנשים השאירו. התן זה חיות בר, שזו חיה טורפת. בטבע הם ניזונים מכל מיני לא זוחלים, מכרסמים וכאלה, או נבלות. אבל, גם כמו כל בן אדם, גם בני אדם וגם בעלי החיים, לפעמים גם עצלנים אומרים, למה לצוד אם יש לנו אוכל פה בפחים? והם התחילו להפוך את הפחים והתחילו לאכול מהפחים. בקורונה כשלא היו פחים והם כבר רגילים שכחו מה זה לצוד, נכנסו לעיר. הראשון נכנס וקרא לכל החברים שלו. יש פה מלא אוכל ואחר כך גילו גם את האוכל של החתולים שמפוזרים בכמויות עצומות, אמרו בוא הנה, יש פה מסעדה בחינם וכל אחד מאיתנו אם יקבל וואוצ'ר כל יום למסעדה בחינם אנחנו נלך. אותו דבר התן. אז הוא הולך לאכול במסעדה שלו.

אני יורד מהבית, אני רואה את התנים יחד עם החתולים עומדים בשורה ואוכלים, ערימה כזאת שאם אני הייתי אוכל ככה כל יום הלוואי עליי. כאילו ככה ארוחה כזאת. אז נדבר על זה עוד, אוקיי, זה גם יהיה לדיון. בקיצור לפני התחלנו לעשות את הסקרים כשאני התמניתי לנהל את המחלקה באיתי וראיתי את התופעה שהתנאים הולכים והכמויות שלהם הולכות ועולות בתוך העיר. ונשאלתי מה עושים. סמנכ"ל העירייה רובי זלוף שאל אותי, תגיד מה אנחנו הולכים לעשות עם זה?

שאלה: אנחנו לא יודעים כמה תנים יש, היה סוקר?

ד"ר נוריאל שוב: אז היה סוקר, הוא דיבר על בהתחלה 250 תנים בפארק, אחר כך 300. אני מדבר על הפארק שגובל בתל אביב, לא ברמת גן וכן הלאה. ולאט לאט המספרים עלו ופתאום התחלנו לראות תופעה של להקות תנים, לא אחד שניים, מסתובבים בעיר פתאום מאיכילוב מתקשרים תשמעו יש פה תן מה עושים. ובבפנקס, בוויצמן, בארלוזורוב, ליד הבימה, מתקשרים אליי, יש תנים מה עושים? ובדרום תל אביב בשכונת תל כביר להקות ממש, בגינת וולפסון שזה בדרך השלום פינת הטייסים. אז אמרנו, חברים, עם הסקרים לא נלך למכולת. צריך לעשות פעולות אקטיביות, ובואו נחשוב מה הדרך הכי הומנית לעשות את זה, מבלי לפגוע בחיות כי ביום שיהיה אסון אנשים ישלפו חרבות, יגידו בואו נהרוג אותם כמו וזה מה שאנחנו לא רוצים שיקרה, אז לפני שזה יקרה אמרנו בואו נחשוב 10 שנים קדימה. אנחנו באיחור, בואו נתחיל. מה נעשה? ננסה ללכוד אותם, נעקר ונסרס. עכשיו יש פה בעיה עם הסירוס, זה לא בדיוק סירוס, כי אנחנו רוצים לשמור שהזכרים ישמרו טריטוריה. אז עושים וזאקטומי, שזה קושרים את צינור הזרע שהליבידום שלו נשאר אבל הוא לא יכול בעצם להרביע ואז הוא שומר על הטריטוריות שזכרים אחרים לא יכנסו. עכשיו יחד עם זה קיבלנו טלפונים מאוד גם מאוניברסיטת חיפה שאומרים רגע שמענו שאתם עושים איזשהו מחקר כי קיבלנו אישור מרשות הטבע והגנים, כל זה בשיתוף רשות הטבע והגנים, קיבלנו אישור למחקר הזה. ולכן אמרו אם קיבלתם אישור גם אנחנו רוצים לבוא למחקר. שאלתי מה אתם נותנים בתמורה? אמרו לנו יש משדרים מיוחדים למעקב אחרי תנאים. אמרתי מצוין, כי אני חושב על זה כבר הרבה זמן. ניסינו למצוא משדרים כאלה, אלה משדרים מאוד יקרים, משדר לווייני, שהסוללה שלו יכולה להחזיק כשנה, ואז הוא נותן לנו סיגנלים איפה התן הזה מסתובב. עד היום הכרנו רק שבעה פריטים וסימנו אותם באוזן שמאל, עם תג אוזן כמו של הכבשים הצבעוני, חילקנו את העיר לחמישה חלקים. כל אזור הוא צבע תג אחר שאם בן אדם רואה תן ומתקשר לה, למוקד או מכניס לאפליקציה איזה צבע אתה אז הוא אומר צהוב אנחנו יודעים מאיזה אזור הוא היה ואם אנחנו רואים את הצהוב פתאום עבר לשכונה אחרת אנחנו לומדים על הנדידה שלו זה אחד הדרכים כאילו ללמוד על הנדידה שלהם בתוך העיר. יש שבעה מסומנים מעוקרים, עם שבב אלקטרוני וחיסון כלבת.

שאלה: והם הוחזרו לתוך העיר או שהם בפארק?

ד"ר נוריאל שוב: לא, הם בפארק. הם לא הוחזרו לעיר. מהסיבה הפשוטה שכל עוד אין לי את הגיי פי אס, ברגע שיהיה הגיי פי אס אנחנו נעשה כמו בכל מחקר, קבוצות ביקורת. ארבע נקבות מוכרות, ארבעה זכרים מסורסים,

ארבעה שלא נחזיר לעיר, ארבעה שכן נחזיר לעיר. כדי ללמוד האם אלה שהוצאנו יחזרו לעיר, או אלה שבתוך העיר באיזשהו שלב יצאו. אם זאת נקבה שלא הכרנו ושמו גיי פי אס, האם בזמן ההמלטות הם יכנסו, כי יש להם תכונה להיכנס לחצרות בתים להמליט בחצרות בתים. זה קורה לנו הרבה בשכונות הצפוניות דווקא וגם בפנקס ולכן אנחנו רוצים ללמוד. כל ההתנהלות זה משהו שאין לנו הרבה מידע עליו ואנחנו רוצים ללמוד אותו. התן הזהוב שנמצא בארץ הוא די דומה לקיוטי שנמצא בקנדה, ארצות הברית. שם הוא קצת יותר גדול והוא יותר אלים. הם עשו עבודה מאוד מאוד טובה עם האוכלוסייה לגרש אותם לוא לתת להם להישאר. ראש העיר שאל, תגיד, התנים פה כי אפשרנו להם, אמרתי לו נכון. הרי אם זה היה אריה, הוא לא היה, כי לא היינו מאפשרים את זה. הראשון היו הורגים אותו, השני כבר לא היה מתקרב. כן, אנחנו אפשרנו לתנים להיכנס אלינו, גילינו הכלה, אז באותה מידה גם אנחנו אשמים ואנחנו נחפש את הדרכים איך למנוע את זה על ידי מניעת מזון, סגירת פחי אשפה, זה כאילו סניטציה ברמה גבוהה, האכלה האחראית של החתולים, זה לא אומר שאנחנו לא רוצים שיאכילו את החתולים, חס וחלילה, ימשיכו להאכיל את החתולים, אבל בצורה, האכלה אחראית, ולא ככה לפזר את המזון בצורה בלתי מבוקרת. צריך סניטציה גבוהה, סגירת פחים, את זה אני מפנה להנהלה גם לאגף שפע שיעשו עבודה ויסגרו את הפחים, בוודאי. תודה רבה לכם על ההקשבה.

פרופ' נח עפרון: תרשמו לעצמכם את השאלות שיש לכם, אנחנו נעבור עכשיו ליובל. וכל שאלה שאנחנו לא דנים בה היום, נידון בה בעתיד הקרוב.

אני מזמין את יובל שב ממונה קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגים להציג.

יובל שב: שלום לכולם. נעים להכיר את כולם ותודה לפרופסור נח על ההזמנה לבוא ולהציג בפגישה ועדה חשובה זאת, אין לנו הרבה הזדמנויות להציג ככה לאנשים שאכפת להם ושיכולים להשפיע אז אני מברך על זה ותודה. כמו שנה אמר בהתחלה, אני נמצא ברשות לאיכות סביבה וקיימות של עיריית תל אביב בתפקיד ממונה קהילות בעלי חיים, תכף נסביר מה זה ומגוון ביולוגי, אנחנו לא מנהלים קהילות של הפרטים, של בעלי החיים, אני לא בקשר עם העורבים ועם הקיפודים וכולי, אבל אנחנו כן בקשר מאוד הדוק עם תושבים ותושבות שאכפת להם, שרוצים להיות פעילים, שיש להם גם יוזמות, ואנחנו עוזרים להם לקדם את זה. והתפקיד הזה בסך הכל קיים בעירייה, אני לא יודע אם עוד אפשר להגדיר אותו חדש, אבל שנתיים וחצי. אני הראשון שממלא אותו. ובשנתיים וחצי האלה הצלחנו גם להגדיר במה אנחנו מתעסקים ובמה לא. אז קודם כל מבחינת היעד שלנו, החזון, אנחנו רוצים לטפח את הקשר עם תושבים שהם כמו שאמרתי פעילים בקהילות אוהבי בעלי החיים בעיר. כשאנחנו עושים הבחנה בין בעלי חיים מבויתים לבין חיות בר, כאשר אנחנו רוצים לקדם גם את רווחת בעלי החיים האלה וגם שמירה על המגוון הביולוגי והמערכת האקולוגית. תכף אני את הפעילות שלנו וכבר חשוב לי להגיד שכל אחת מהפעילויות או מהתחומים שאנחנו פועלים בהם, תמיד יבוא עם איזושהי משימה אקולוגית שנוגעת למגוון הביולוגי, נוגעת למערכת האקולוגית, או עם משימה שנוגעת לקידום רווחת בעלי החיים. של אותם פרטים או של אותה קהילת בעלי חיים. אפשר להמשיך. אז איך אנחנו עושים את זה בעצם? העקרונות שלנו הם פשוטים. אנחנו קודם כל, אנחנו מפנים לתושבים שרוצים להיות פעילים תשתיות שמאפשרות להם לקחת חלק מרכזי, פעיל ואחראי בפעילויות השונות לאורך זמן. לאורך זמן, הכוונה שאנחנו לא נבצע שום דבר, שהוא חד פעמי. אנחנו לא נגיד, היום אנחנו הולכים סתם לדוגמה לסרוק את החופים אחרי מגוון ביולוגי ימי ונעשה את זה לשבוע אחד בשנה, ומי יודע מתי נעשה את זה עוד פעם. אנחנו רוצים לעשות פעילויות שחוזרות על עצמן, שיש קהילה מחויבת ואחראית מאחוריה, שרוצה לעשות את זה. אנחנו לא מכריחים אף אחד לעשות. אנחנו תמיד מזמינים, מציעים ולרוב אנחנו גם מנסים לקדם יוזמות שהתושבים והתושבות מגיעים איתם בעצמם, ואנחנו נותנים להם את

התשתיות, שהתשתיות הן עוד תשתיות של ידע שמאפשרות להם להיות פעילים, בחלק מהפעילויות אנחנו נותנים תשתית פיזית, שהעירייה גם מממנת, גם מביאה את אנשי המקצוע שבונים, מרכיבים, מספקים וכולי. ובואו נראה כמה דוגמאות. אז קודם כל בתשתיות ידע יש לנו קורסי ידע והכשרות שרובם מרוכזים בבית הספר לקיימות של עיריית תל אביב. למי שמכיר יש לנו גם קורסי צפרות, יש לנו קורס שבדרך כלל נעשה פעם בשנה, של הכשרת פעילי טבע בעיר. בשנה שעברה התחלנו עם קורס חיות בעיר הגדולה, זה קורס שעוסק בחיות הבר בעיר, לתת לתושבים קודם כל ידע והיכרות עם איזה חיות בר יש בעיר, איך הן באות לידי ביטוי במערכות האקולוגיות השונות. איך אפשר להיות פעילים בשמירה והגנה עליהם. זה מתקשר למדיניות ואסטרטגיה שתכף נגיע אליה, בנושא מסוים שאנחנו מקדמים. יש לנו שיתופי פעולה גם עם גורמים ממשלתיים ואזרחיים, כמו למשל נושא סריקות החופים, זו קבוצה של אנשים שעוברים הכשרה של רשות הטבע והגנים. ובכל שנה בין החודשים מאי לאוגוסט סורקים בכל בוקר, מהאי עד סוף אוגוסט, את חופי תל אביב עם אור ראשון, הולכים בזוגות על החוף ומחפשים עליות של צבות ים, שעלול להטיל את הביצים שלהם בחול, וברגע שמאתרים את הכינים האלה, הם גם נשארים לשמור עליהם, עד שמגיע פקח של רט"ג. ומעתיקים את הביצים האלה לחוות הטלה המוגנות, החווה שתל אביב מקושרת אליה נמצאת בפלמחים. בכל קן כזה של צוואת ים שמטילה ביצים יש בין 90 ל-120 ביצים. צווי הים החומים והירוקים נמצאים בסכנת הכחדה חמורה. בשנה שעברה בקיץ הקודם איתרנו חמישה כינים, תעשו חמש כפול מאה, 500 ביצים של צבות ים, הוצאו, עברו לחוות דגירה ופקיעה עד שהם בוקעים ומציעדים אותם לחוף.

לא מוצאים אותם, הם בוקעים, הם מגיחים לבד, הם יוצאים. הם בוקעים, הם יוצאים לאכול, מסדרים להם איזה מסלול המראה כזה, שמכוון אותם לים.

הם לא פוגשים אדם, הם רצים למים, בגלל זה חשוב להעתיק את הכינים שנמצאים בחופי תל אביב בגלל התאורה הגדולה, בגלל זיהום האור, עצבים מאתרים את המים לפי אור הירח, ואם עכשו הם מרימים את הראש מאחור והם רואים את הפרוז'קטור, של טיילת הרברט סמואל, אז הם יכולים לרוץ לכביש, וזה לא נעים. אנחנו עוסקים גם הרבה במדע אזרחי, יש לנו קהילה שמנטרת פרפרים לאורך כל השנה.

שאלה: איך מנטרים פרפרים?

יובל שב: שיתוף פעולה שאנחנו עושים עם אגודת חובבי הפרפרים ועם המרכז למדע אזרחי, יש להם אפליקציה ייעודית, הם גם עוברים הכשרה, עיריית תל אביב מממנת להם את ההכשרה יחד עם השותפים. והפרפרים הם ביו אינדיקטורים של המערכת האקולוגית, כל שינויים והתקנים במערכת האקולוגית. לרוב הפרפרים ייתנו לנו איזשהן עדויות על זה ראשוניים. ואנחנו אוספים את הממצאים האלה וגם בשיתוף עם אגף שפע למשל, עם מתחם נהריהאגרונומי, לפי התוצאות של ניטור הפרפרים. הם יודעים איפה לשתול ולזרוע צמחייה מאביקה ואתרי טבע שצריך לשקם ולהשקיע בהם, אז אנחנו משתמשים בנתונים שמגיעים מהמדע האזרחי, פעם בשנה יש את צפירת הציפורים הגדולה בכל הארץ וגם פה אנחנו עושים שיתוף פעולה עם החברה להגנת הטבע. אם אפשר להמשיך. חוץ מזה כמו שאמרתי יש לנו תשתיות פיזיות, שגם פה לא מדובר בפעילויות חד פעמיות. יש לנו את תיבות הקינון, שכל שנה אנחנו פורסים תיבות קינון. ומנסים להגדיל את אפשרויות הקינון לציפורי השיר בעיר. כמו שאתם יודעים,

שאלה: יש לנו מה המספרים?

יובל שב: תיבות הקינון, בשנת 2024 פרסנו 200 תיבות, השנה ב-2025 רק התחלנו. נפרסו בינתיים 60 תיבות, רק התחילה עונת הקינון. משנים הקרובות. מה?

יובל שב: נכון, יש מאות, אני לא זוכר את המספר המדויק.

שאלה: הצמידים חוזרים?

יובל שב: כן. בשנה שעברה התחלנו, כמו שאתם רואים פה בתיבת כינון הזאת, דיווחנו על כל תיבה ברקוד, והשנה עלתה לשכתב ה GIS העירונית, מי שמכיר, שכבה עם מיפוי, עם כל המיקום של תיבות הקינון, ואנחנו מזמינים תושבים ללכת לתצפת על התיבות מרחוק. לסרוק את הברקוד ויכולים לדווח אם יש כינון או אין כינון בתיבות. וזה גם סוג של מדע אזרחי שאנחנו משתמשים בתושבים להעביר לנו מידע ונדע אם אנחנו ממקמים את התיבות במקום הנכון או לא במקום הנכון. בשנה שעברה, בזכות קורס הכשרת פעילי הטבע, נולד יחד עם תיבות הקינון האלה, גם מיזם שנקרא קן הציפור בין הבתים. יוזמה של שני תושבים מהקורס, ובמסגרת המיזם הזה הכשרנו 30 גננות וצוותי חינוך שמעבירים פעילות של גם הסברה, גם חינוך לגבי שמירה על ציפורי השיר. במגוון ציפורי שירי, כמו שאתם יודעים, כל הארץ מוצפת בדררות, בתוכים, במיינות, ואנחנו רוצים להמשיך לראות בעיר גם שחרורים וגם ארגזי וגם דוכיפת, ועוד מינים שגם מקננים פה וגם חולפים, אז אנחנו מאוד מאוד משקיעים בזה כדי גם לחבר את הילדים ואת מערכת החינוך. יש לנו את מיזם תיבות ההתנחלות לדבורים, יושב פה צור שהוא פעיל במיזם הזה. בולט, ודבור ההיא שעוזר לנו הרבה. המיזם הזה נכנס עכשיו לשנה הרביעית שלו, מתחיל לפני ארבע שנים, בשיתוף מגן דבורים אדום, וכל שנה עם תחילת האביב, מתפצלים לחילי דבורים, נולדים לחילי דבורים חדשים ואנחנו יודעים שהם הרבה פעמים מגיעים ומתנחלים מרפסות, בארגזי תריס, בקירות בתים, בבתי עסק וכולי, בבתי ספר, במוסדות חינוך, ולפעמים זה מפחיד ומטריד. אז כדי גם למנוע את ההגברה שלהם, לשמור על רווחת הדבורים, וגם כדי שהדבורים ימשיכו לעשות את העבודה החשובה שלהם בטבע בהאבקה. אז חילקנו לתושבים, העירייה מימנה. לפני ארבע שנים התחלנו עם 100 תיבות, יש קצת בלאי, אבל היום אנחנו עומדים על 65 תיבות שמפוזרות בעיר. לכל תיבה כזאת יש תושב או תושבת שאחראים על התיבה, עברו גם הכשרה וכל שנה עם תחילת האביב. הם מציבים את התיבות האלה בחצרות, בגינות קהילתיות, על גגות, כמובן בצורה מאובטחת לפי ההכשרה שהם עברו, והם מדווחים לנו עם נקלטים נחילים. ואז צור בא ומפנה אותם, ומעביר אותם לשדות חקלאיים, לאזורי טבע, למקומות שבהם הם יכולים לחיות בלי סכנת הדברה ושיעשו את העבודה שלהם. וגם בעקבות המיזם הזה סגרנו איזשהו מעגל בין המוקד למחלקת הדברה. מחלקת הדברה לא מדבירה דבורים בעיר, ובינינו שבכל דיווח על כוורת או נחיל שנמצא, שמגיע למוקד וכולי, אז לא מזמינים קבלנים פרטיים שידבירו את הדברים. קודם כל בודקים איתנו אם אנחנו יכולים לסייע, והיו לנו הרבה מקרים בדוגמאות שהגענו והמצאנו. זה לא אותו דין נגד הצרעות.

שאלה: מה? זה לא אותו דין נגד הצרעות?

יובל שב: לא לא, זה לא אותו דין נגד הצרעות. אנחנו מדברים על דבורים. עוד פיילוט שמתקיים כרגע וזו תוצאה של מהלך שהתחלנו, לפני המלחמה הוא נקטע, אבל חזרנו לזה לפני חצי שנה פחות או יותר. זה גם גיבוש והסדרה של כל קהילת מאכילי החתולים. זה תהליך שהוא מתמשך, עד כה, איך נקרא לזה, ריכוזו, איגדנו, יצרנו קשר עם קרוב ל-250 ומאכילות חתולים ברחבי העיר. הספקנו עוד לפני המלחמה לעשות כמה מפגשים איתם, גם לשמוע אותם, גם להבין את הצרכים וגם להעביר ידע מקצועי במרכזים הקהילתיים ברחבי העיר. השנה המשכנו עם זה, ממש לפני שלושה שבועות היה לנו מפגש מאוד, גדול ומוצלח ביד אליהו, עם הווטרנריות ועם נוריאל ואבישי. של המחלקה הווטרנרית, הגיעו כ-60 מאכילות ומאכילים עם הרצאות של אנשי מקצוע בנושא רווחת בעלי חיים, רווחת חתולים, זכויות חתולים וכולי. ולפני חודשיים וחצי בערך סיימנו לפרוס 20 מתקנים כמו שאתם רואים כאן בתמונה. שהן גם עמדות להכלת חתולי קהילה, אבל הם גם נותנים להם מחסה ושעם רוח, שמש עכשיו אנחנו נכנסים לקיץ.

שאלה: איפה יש?

יובל שב: אז יש 20, מצפון עד דרום, יש ברמת אביב, יש בצהלה, יש ביפו, בקרית שלום

אנחנו לומדים את זה, זה פיילוט, בחלק מהמקומות זה עובד טוב, בחלק מהמקומות זה טעון שיפור, אבל החתולים נכנסים לזה. כמובן שזה לא נותן מענה מלא, בכל מתקן כזה יכולים להיכנס בערך 45 חתולים. אנחנו לא יכולים להציג בפינות ההאכלה שיש 30 חתולים. להציג עשרה מתקנים כאלה.

שאלה: מה הרעיון?

יובל שב: הרעיון הוא גם מחסה וגם שההאכלה תתרכז סביב נקודה אחת ולא תהיה מפוזרת. וזה העיקרון הכי חשוב, אנחנו לא הצבנו מתקן כזה בלי שיש מישהו מהקהילה מאכיל או מאכילה.

שאלה: האם משאירים בפנים אוכל ומים?

יובל שב: לא משאירים אוכל. הכנו כמה עקרונות של המלצות של, תכף נראה את זה, של האכלה אחראית. התייעצנו גם עם גורמי מקצוע, גם עם המאכילים. ואנחנו מבקשים מהמאכילים להימצא במשך כל זמן האכלה בסביבה וכשהחתולים מסיימים לאכול, לאסוף, לפנות, לא להשאיר את האוכל לקיפודים, לתנים או לחולדות. לשמור על הסביבה. זה גבוה, אלה היו הדרישות האקולוגיות שנדרשנו, זה גובה מטר כדי שגם תן לא יוכל להגיע פנימה לתוך עומק המתקן. וקיים החשש שיבוא תושב ויזרוק פנימה חתיכות עוף שיירקב.

לא אמור להישאר מזון במתקן. עשינו הדרכות למאכילים. על הכמות הרצויה, לפי כמות החתולים, לפי גיל החתולים, במזון שהוא טוב לחתולים, שנותן להם את כל מה שהם צריכים מבחינה תזונתית.

עו"ד שירי שלו: אבל התושב צריך להישאר שם ולפקח על זה. זאת הנקודה.

יובל שב: יש פה כמה דוגמאות ליוזמות גם של תושבים וגם הסברה שאנחנו עושים. יש פה את מיזם קן לציפור, בין הבתים שסיפרתי עליו, שנולד בקורס של התושבים, פעילי הטבע. השנה יצאנו בהסברה יותר מסיבית לגבי שמירה על הציפורים בעיר בעונת הקינון. הפצנו את זה לתושבים שיפיצו את זה לוועדי בתים, שיעוררו את המודעות בקהילה שלהם, בשיתוף אגף שפע יש הקפדה על להימנע מגיזומים שהם לא מחויבים מאיזשהו צורך בטיחותי בעיר וגם אם יש גיזום עכשיו שחייב להיעשות אז קבלנים של שפע והפקחים יודעים לסרוק אחרי קיני ציפורים ובמידת הצורך פועלים מולנו או עם אנשי המקצוע. הרבה פעמים שולחים לנו את הדברים האלה, אחרי שכבר גזמו וכרתו, ורוב הסיכויים שזה היה איזשהו מקרה שהיה מחויב בטיחותית ובדקו את השטח לפני. אבל אחרי שכבר כרתו את הגזעים ואת הענפים.

שאלה: שולחים לפני?

יובל שב: כן. היה לנו לפני שבועיים בבוקר, קיבלתי הודעה בוואטסאפ של המיזם של הציפורים מאחד הפעילים שלנו, שהוא רואה שנערכים לגיזום עצים ברחוב כלשהו, ומיד היינו בקשר עם פלג בר און פקיד היערות ואגף שפע ובדקים את זה, ונותנים הנחיות לגוזמים ומטפלים בזה.

שאלה: כשגורמים שהם לא העירייה שעושים נזק רציני כמו חברת חשמל, אתם מקבלים את העובדה?

יובל שב: לא. זה לא עובד טוב כמו שהיינו רוצים. לצערנו, חברת חשמל עושה מה שבא לה. לא משנה כמה מכתבים נשלח וכמה גורמי הנהלה בכירים בעירייה יעירו להם ויהיו מעורבים, מאוד מאוד קשה מול הגופים האלה ואנחנו עושים מה שאנחנו יכולים. יש לנו עם חברת חשמל בעיה לא קטנה בעוד פרויקטים ומיזמים. למשל מה שאתם רואים כאן, מדיניות הצלת בעלי חיים, אתרי בנייה והתחדשות עירונית, זה מדיניות שאושרה בוועדה המקומית ביולי 2023, שהיא בעצם מחייבת, כל יזם וקבלן בפרויקטים של פינוי בינוי, התחדשות עירונית, במגרשים של מעל שני דונם וגם יש, אני לא אכנס לזה עכשיו, יש רשימת מהויות, כאילו, מה בדיוק הפרויקט שהולך לקרות, אם זה הריסה כמובן שזה יחול עליו, כל מיני שינויים בקרקע, תוספת קומות וזה הכל. אם מישהו עכשיו הוסיף מעלית בבניין, אז המדיניות הזאת לא תחול עליו. אבל היא הייתה בכל שנת 2024 בשלב וולנטרי מה

שנקרא, כדי לתת ליזמים אפשרות להיערך ומה 1 בינואר 2025 היא נכנסה לתוקף מחייב. ובעצם כדי לקבל אישור לתחילת עבודות בהיתר, היזמים מחויבים לבצע סקר הימצאות בעלי חיים באתרים המיועדים לעבודה. על ידי גוף מקצועי מוסמך, אקולוג, מתוך השנים ומעלה, והם מגישים אלינו את הסקרים האלה, אנחנו בודקים אותם ביחד עם גורמי המקצוע במידת הצורך שמפקחים על זה, אם זה חיות בר אז זה רשות הטבע והגנים, מבצעים פינוי, העתקה, הצלה של בעלי החיים. בהקשר של חברת החשמל, סתם לדוגמה, בתחילת השנה הגיע לנו שדה דוב, כולם יודעים מה קורה שם. מבחינת בנייה, אזור מופר אקולוגית לחלוטין, היה שם מגרש שנדרש במדיניות הזאת, הגיע אלינו, נתנו לו הנחיות לסקר, עשה הכל לפי הספר מה שנקרא, הביא סוקר את החברה להגנת הטבע, סקרו, מצאו שם פרטים של אילניות, מי שמכיר, זה היה כנראה באיזושהו אזור נורא נדיר למצוא בשדה דב אילניות, אבל היה שם איזושהו מתחם כנראה שמספיק קרוב למים ועם צמחייה, ואיתרו שם בסקר אילניות, ביקשו את כל ההיתרים מרטי"ג, להעתיק את האילניות, ידעו לאן רוצים להעביר אותן, לאחת מבריכות החורף וכולי. קבעו תאריך להעתיקה, באו בבוקר של ההעתיקה וראו שיום קודם חברת החשמל הייתה שם וכיסחה את כל השטח....

עו"ד שירי שלו: עם האילניות. אני מניחה שהדפוס חוזר.

יובל שב: וזה מין שנמצא בסיכון גבוה שם. אילניות זה סוג של דו חי כזה. אנחנו גם מקדמים מדיניות בצורה רוחבית בעירייה. יש פה, אתם רואים, זה הזמנה, זה כנס שכבר התקיים. כנס משותף של המחלקה הווטרינרית ושלנו. שהמשנה למנכ"ל רובי זלוף ביקש מאיתנו לקדם מדיניות שנוגעת לרווחת בעלי חיים ומגוון ביולוגי בעיר. עשינו כנס גדול במוזיאון הטבע עם כל גורמי המקצוע במדינה, מהמשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות, לעמותות, ארגוני ממשל, ארגונים אזרחיים וכולי וגם נציגות של התושבים, אז אנחנו גם מקדמים. בשולחנות העגולים 10/12/24 "מפגש לגיבוש קווים מנחים למדיניות עירונית בנושא רווחת בעלי חיים ומגוון ביולוגי" הועלו רעיונות. אנחנו עכשיו בשלב כתיבת המסמך ואנחנו מבצעים עם כל קבוצות העבודה שהיו שם. דיונים יותר מצומצמים כדי לחדד. פה כתבנו מדיניות אבל זה לא מדיניות אבל אלה ההמלצות להכלה האחראית שהעברנו לקהילת מאכילי החתולים. וכל מי שקיבל מאיתנו מתקן במסגרת הפיילוט מאכיל על פי הנהלים האלה או על פי ההמלצות האלה, זה מבחינתנו האכלה אחראית.

שאלה: יש שני יש מאכילים רשומים ויש כאלה שלא?

נח עפרון: נכון.

שאלה: אז יש איזושהו סקר שהעירייה עשתה כדי לדעת איפה לא כדי לגייס אותם ולהנחות אותם? כי הבעיה היא שם. איפה אין מאכילים רשומים שלא מכירים את ההמלצות האלה?

יובל שב: איפה אין מאכילים וצריך מאכילים?

דובר: איפה אין מאכילים רשומים? איפה יש מאכילים שיוזמים האכלה אבל לא חשופים להמלצות האלה? שהבנתי שאיתם יש בעיה כי הם לא קוראים ללכוד.

יובל שב: כשיש דיווח על מאכיל החתולים

שאלה: כאילו תושבים מתלוננים על משהו כזה?

יובל שב: תושבים מתלוננים ואז אנחנו יוצרים קשר עם מאכילי החתולים. אנחנו מצרפים אותם למאגר של הקהילה ומזמינים אותם להדרכות. אוקיי. עוד פן נוסף שנוסף לתפקיד שלי לפני כחצי שנה, ראש העיר חתם על אמנת טבע אזורי. לפני כשנתיים יחד עם עוד 11 רשויות בגוש דן. לא נמנה אותן עכשיו. ובמסגרת אמנת הטבע האזורי הזה, תל אביב וראשי הערים הנוספים, דרך המחלקות הסביבתיות שלהם באגפים השונים, חתמו על כל מיני הסכמים לשיתוף פעולה בשטחים המשותפים, אם זה המסלול הנאות האקולוגיים כמו נחל איילון, רצועת

החוף, הירקון, שטחים משותפים אחרים, כל מיני שיתופי פעולה בנושאי חינוך לטבע, מעורבות ציבור, גינון וכולי. לפני חצי שנה, אחרי המלחמה ואחרי הבחירות המקומיות, חזרנו לשולחן של זה. בחודש נובמבר קיימנו פה אצלנו בדיזנגוף סנטר במרכז הקיימות, מפגש עבודה ראשון בנובמבר 2024 כדי לקבוע תוכנית עבודה ל-2025 וממש עכשיו בחודש וחצי האחרונים אנחנו עושים מפגשים בקבוצות עבודה שארבעת הנושאים העיקריים זה, מסלול עונות אקולוגיים, יער עירוני, גינון בר-קיימא וחינוך לטבע ומעורבות הציבור. יש נציגות של כל מי שממונה על התחומים האלה בכל אחת מהרשויות, ואני מאמין שאנחנו נפרסם בקרוב את כל התוצרים שרוצים לצאת מהמפגשים האלה.

עו"ד שירי שלו: שיתפה, ורמת גן גם.

יובל שב: שהן לא באמנה.

נטע עדני: כי לא כתוב, אבל אני יודעת שהראש העיר צריך אני לא הייתי בשלב החתימה על האמנה,

יובל שב: זה היה לפני שהגעתי לעירייה, לתפקיד, אז אני לא יודע איך הציעו לראשי הערים ולרשויות להצטרף לכל אחד. מה היו סיבותיו כן להצטרף או לא להצטרף, אבל יש פה 12 רשויות שיש מספיק עבודה גם איתן. רמת השרון, דווקא ברמת חשבון אני חושב שהיא גם חתומה.

נטע עדני: חלקם גם לא מתנגדים. כן, ראשי הערים התחלפו.

יובל שב: התחלפו גם בעלי תפקידים באגפים של איכות הסביבה. אבל הם חתמו, אין מה לעשות. תודה רבה.

עו"ד שירי שלו: אני כאן בכובע שלי כמנהלת הקליניקה המשפטית לזכויות בעל החיים באוניברסיטת רייכמן, ויש לי שאלה לגבי סכסוכי שכנים של מאכלי חתולים, כי אני טיפלתי בשלושה, טיפלתי גם בהליך משפטי אחד כזה, אבל שלושה סכסוכים שונים בתל אביב ורציתי לדעת אם העירייה אולי, בהקשר של הקשר עם מאכלי חתולי הקהילה, אם יש לכם איזשהו שירות שאתם נותנים גם בהקשר הזה, או אם אתם מעוניינים לשתף בהקשר הזה לצורך העניין.

דוברת: איזה מאכילה בכפר שלם, השכנים שלה מתנכלים לה באופן קבוע, למרות שהיא מאכילה במגרש חניה, זה שטח ציבורי, לא בשטח הבניין, למה שגם שם את מאכילה וכולי, היא לקחה אותם לבית משפט והשופט זרק את השכנים מכל המדרגות, והיא קיבלה, אפילו שהיא לא צריכה לקבל, היא קיבלה איזה אישור משפטי וכולי, וכל זה קרה לפני שנתיים שלוש. היא קראה לי לעזור וכולי. עכשיו, שוב פעם, היא קיבלה שני דוחות והתחילו להציק לה שוב. היא פנתה למחלקה ולא קיבלה עזרה ממשית. לא הפעילו אותה, לא נשלח מייל לפיקוח ולא נעשו מהלכים כדי לדעת ששם יש בעיה איתה, שיש לה שכנים שמתנכלים לה. היא קיבלה אישור, ויש לה הוכחות מבית משפט והכול. היא פעלה לאיזו פעילה כמוני, שהיא צריכה לבנות לפיקוח וצריכה לפנות לכל מיני גורמים, לסייע לה לנסות את הקשרים האישיים שלהם, כי בסוף אחרי הכל זה גם קשרים אישיים, וככה איכשהו העסק אולי נרגע בינתיים. בינתיים היא מקבלת דוחות חדשים, אבל המטרה הייתה, א', לבטל את הדוחות שהיא כבר קיבלה, וב', למנוע דוחות עתידיים, כי יש שם שכנים שמתערבים, ואם כבר לעשות להם הסברה. וזה חורה לי ומפריע לי. בא פקח עירוני, מתחיל לרשום דו"ח על פסולת. הוא צריך לקבל מידע שאתה מאכיל מורשה, מה קורה עם זה? שום דבר.. אני רק רוצה להגיד שלא באתי לריב עם אף אחד. אנשי העירייה וגם לאנשים, התושבים שחיים את השטח יום יום, ותאמינו לי, אני מסתובבת בשטח, החיים שלי חצי מהם, חצי משכורת זה על הדברים האלה. אני בתוך זה טו מאץ' בגלל שאין עזרה מספקת מהרשויות.

עו"ד שירי שלו: מעבר להגנה המשפטית, מאכילת חתולים, אני גם צריכה להמשיך לחיות. עם השכנים שלה, וזה משהו שהוא מאוד חשוב.

דוברת: אין הסברה. רציתי לומר שאין הסברה. צריך לבוא לשכנים האלה, להסביר להם, מותר לה כן.

ד"ר נוריאל שוב: אלינו מגיעים הרבה דברים שקשורים לסכסוכי שכנים. על כל מאכל חתולים ואוהב חתולים יש עוד שלושה ארבעה אנשים שזה מפריע להם כי זה בפתח הבית. ואנחנו אומרים לאותו מאכל תזיז את זה כמה מטרים כדי שתכבד גם את השכנים כי לא כולם אוהבים שמאכלים לידם. מי שאוהב בעלי חיים חייב גם לכבד את האנשים סביבו. אם זה לא רק בזה, בהרבה דברים אחרים, בהפרשות של הכלבים ברחובות, באוכל של החתולים שזורקים בפתחי בניינים. וראיתי דברים מגעילים, חלקי עופות ששמים בחוץ ואנשים התריעו וביקשו שלא. אני לא אחראי על הדו"חות אבל דווקא לאותה גברת נדמה לי שהמלצתי לבטל את הדו"ח מסיבות אחרות כי באמת צריך לעשות את זה בשום שכל. אבל לא רק זה, גם יש את הסכסוך השכנים של כלבים שנובחים. אני אומר תמיד לכל האנשים בואו תנסו להסתדר אחד עם השני. אתם חיים במרקם, יש אוכלוסייה, יש בה בניין, בכל נושא שהוא, כולל בנושא בעלי חיים. לנו גם אין הרבה פתרונות. אנחנו גם לא יכולים להתעסק עם כל מאכל כזה, ועם כל שכן כזה. אומרים לנו תשמע החתול שלו נכנס לנו לחדר המדרגות. אז אני אומר למאכילה בואי תזיזי קצת, תתחשבי בשכנים שלך. אנחנו לא יכולים לפתור סכסוכים כאלה, זה לא התחום שלנו.

שאלה: למה לא לדבר עם השכנים ולהסביר להם על זכויות החתול?

ד"ר נוריאל שוב: העניין הוא זה לא רק זכויות החתול גם יש זכויות לאנשים. אני צריך לראות תמונה כללית לא רק תמונה של החתול. כמה שאני אוהב בעלי חיים אני גם צריך לראות את האנשים.

נטע עדני: רק להוסיף על זה קצת, אני נטע עדני, אני גם מנהלת קהילה בצפון הישן של תל אביב של מעל 6,500 תושבים. אני פעילה בגן העצמאות שקשור להתחדשות שלו, גם ברמה האקולוגית, היסטורית וקהילתית. ואני כן אדבר דווקא, אני אציין רגע אל הקטע הזה. כי אחד הדברים, מה שעשיתי, יש לנו, לכל אחד יש ברחוב את המאכלת פרגוד שלו, וזה באמת היה עליה כל הזמן אש, וקצת עשיתי חינוך קהילתי עם השכנים שלי, כדי רגע להרגיע את הלהבות. יחד עם זאת, מידי פעם יש כל מיני בעיות כמו שאמרתי, שהיא אמרה שמעדיפים לחתול, או שהיא אומרת שמביאים לה חתולים, היא מזהה, היא יודעת בדיוק אחד על השני. אז קודם כל, לגבי הנושא שאנחנו הקמנו, אני מאוד פעילה ואני בכלל לא ידעתי בכלל על כל העבודה הזאת. גם לא ידעתי על כל הפרסום הזה, של איך שאתם עושים מבחינת האכלת חתולים וכל הדברים האלה. המון מידעים, אתם עושים דברים, הם לא באמת משורשרים למטה. וזה חבל, זה דבר ראשון. נכון, נכון,

ד"ר נוריאל שוב: אז הוצע לי סושיאל מדיה, ליאור הציעה כדי שנוציא דברים החוצה.

נטע עדני: פייסבוק זה אחד. יש אחלה סושיאל של עיריית תל אביב. צריך תקציב למנהלי קהילות. אנחנו רק בקבוצה הזאת, שזו קבוצה שהיא על ידי העירייה אגב.

יובל שב: יש לנו מעל ל 100.

ד"ר נוריאל שוב: כן.

יובל שב: העניין של הפרסום של הפיילוט של החתולים.

נטע עדני: ויש שם מתקן. נכון, יש מתקן בגן עצמו. אבישי יגיע לעשות הרצאות בקהילות האלה, הוא יהיה מחובר לקהילות הוואטסאפ. דבר מאוד חשוב, אין פניה מהירה ב 106 למוקד. טוב שאת אומרת לי. כשיהיה פייסבוק אז יהיה אפשר?

ד"ר נוריאל שוב: לא

נטע עדני: אין פניות דרך פייסבוק, ממש לא. כבר עכשיו אני אומרת, תוסיפו שורה. יש הדברה. תנחו את 106 לשורה נוספת.

ד"ר נוריאל שוב: באתר האינטרנט כלבים, למשל אם תכתבי בגוגל כלבים.

נטע עדני: אני יודעת, אבל אני אמרתי באפליקציה 106 אנשים אצלנו משתמשים באפליקציה.

דוברת: לגבי מה שנטע אמרה, אני מכירה פה ממשוה ששלחו לי פעילים שדיברתי איתם, לגבי הדיווח והמענה. כאשר אנחנו מדווחים על מקרה, המוקדנים יכולים לסווג את זה במחשב, באותן האופציות. אז יש נידת סלע במקום תוך שעתיים. או הזנחה/בעל חיים במצוקה, אז הטיפול הוא עד שלושה שבועות. והתעללות, הכוונה להפעלת אלימות פיזית, ברגע זה. במקרה כזה, מקרה חמור שבעלי חיים שקשורים בשמש, גשם שוטף ללא אוכל וללא מים, מסווג הדבר כהזנחה, ולא מטופל באותו רגע וזה אבסורד. ואז, יש איזשהו זמן, נדמה לי כבר של 21 יום, שאפשר לטפל. בינתיים, בעל החיים זרוק שם. מה שקורה הרבה פעמים, מזמינים את הצוות, מזמינים עירייה, העירייה מגיעה, הפקחים לא בא להם להתעמת עכשיו עם המזניחים, מכל מיני סיבות שלהם שאני לא אפרט כאן כי קצרה היריעה, ואז, מה הם עושים? הם משנים את הסיבוב והולכים הביתה. וזה נשאר פתוח והחיה לא מקבלת את העזרה שלה. עכשיו, הנה, כתוב לי ככה. רק לפני יומיים היה מקרה, מספר פנייה יש לי פה, 900237, שעדיין ממתינה למענה על שלושה כלבים בשעות הערב ללא כל מחסה ועובדת סלע הגיעה, שינתה את הגדרת הדיווח והלכה מהמקום. גם המוקדנים שדיברנו איתם מודים שהגדרות האלה לא מתאימות, מבלבלות והם לא יודעים מה לעשות. השאלה היחידה שהם צריכים לשאול את עצמם היא האם זה מקרה שיכול להמתין שלושה שבועות או האם זה מקרה שדורש טיפול מדי. אנו מציעים לשנות את ההגדרות שהם מבלבלות ומסרבלות למקרי חירום ולא כפי שהם היום. זה דבר אחד. התעללות. רצה לדאוג מקרי התעללות והזנחה בשלוש השנים האחרונות ועריכת ביקורות חוזרות, צריך להטיל, זה כבר הצעות ייעול. קנס כספי כבד על מקרי התעללות והזנחה, ומתואר לעיל. ביפו, המצב נוראי, נוריה יודע מזה, אין מספיק אכיפה ביפו, הצוותים מגיעים, אני לא יודעת מאיזה סיבות, כמו המקרה של הכלב ההוא שהיה בתפקיד כשאנחנו ראינו אותו והייתה לו עין נפוחה ואז הם הכניסו אותו הביתה בגלל שהם פחדו.

דוברת: מה שקורה ביפו זה משהו שאני במשך כל הצפייה במצגות והשמחה מצד אחד לזה שדברים קורים תכלס בשטח, אני מסתובבת ביפו, יש לי חברות פעילות, מאכילות, אני רואה דברים מזעזעים, באמת, ואתם כולכם מודעים לזה. אז למה אין יותר אכיפה?

ד"ר נוראל שוב: אני אגיד שני דברים. אחד, צריכה להיות לי ישיבה עם מנהל המוקד, גיא אלעד, בנושא בכלל וכד להגדיר למשל כמה זמן נחשב להזנחה, ולשנות כמה דברים. דיברתי איתו היום ואנחנו קובעים פגישה בנושא. שתיים, אנחנו צריכים גם להבין, יש פה עניין של תרבויות. ביפו, גם אני, גם אבישי וגם העובדים שלנו מסתובבים הרבה ביפו, אנחנו מודעים למצוקה. יש עניין של תרבויות. בהרבה משפחות חתול או כלב ישנים איתנו במיטה, אם לא אז על השטיח לידנו. יש תרבויות כמו ביפו, שהכלב נמצא על גג בתוך מלונה. החוק מתיר לו להחזיק אותו קשור עם חבל באורך 4 מטר ולהוציא אותו פעם ביום לסיבוב, אבל לא מחייב אותו להכניס את הכלב הביתה. בעיניים של השכן המתלונן שיושב עם הכלב שלו בסלון ורואה מהחלון כלב בגשם או כל דבר אחר שמפריע לו ונחשב בעיניו לא תקין, מתקשר ואומר קחו לו את הכלב בשעה שהוא לא עבר עבירה.

SPEAKER 04: הכלבים שם לא מסורסים, לא מוכרים ולא משובבים. הדברים לא נאכפים. אני יודעת בוודאות על קרבות כלבים איומים ונוראיים שמתבצעים ביפו.

ד"ר נוראל שוב: תעבירו לנו מידע בזמן אמת. אני עוד לא ראיתי שום תלונה על קרבות כלבים.

צור גנוסר: שלום, נעים מאוד, צור גנוסר מנווה שרת. קודם כל, דיברת בהתחלה על מספרים של בעלי חיים בעיר, אז אני חושב שאני בעצמי מגדל יותר בעלי חיים ממה שיש בכל קהילות בעלי החיים בעיר ביחד, סדי"ג של חצי מיליון בעלי חיים. אני מייצג את קהילת אוהבי הדבורים בעיר ומגן דבורים אדום, שזה מיליוני דבורים בתל אביב, שחלקם מתגוררים בכורות, בעצים ברחבי העיר או בקירות בתים. אבל אני רוצה להציג פה הסתכלות

אחרת, והיא אולי מתריסה לכל הדיון שהיה פה, אבל כפני הדיון, כפני המציאות. ההסתכלות שלנו צריכה להיות יותר כוללנית, ויותר ארוכת טווח, בהקשר של ההסתכלות על בעלי חיים, ובפרט מגוון ביולוגי ומערכות אקולוגיות. אם אנחנו לא נקדיש את תשומת הלב, את הפוקוס, את המאמץ ואת המחשבה כדי שמשהו ישתנה, אז המגמות שקרו ב-30-40 שנה האחרונות, במדינת ישראל בכלל ובתל אביב, בפרט, פשוט ימשיכו לקרות. רוב המגוון הביולוגי בתהליך של היעלמות ומגמת ההיעלמות הזו תמשיך לצערנו. כי בעלי החיים וחיות הבר המקומיים שחיו כאן מאז ומעולם נדחקים. בין אם זה באתרי טבע עירוניים ובין אם זה בגינות ציבוריות על ידי חיות מחמד, וגם על ידי התפשטות של מינים פורצים ומזיקים ומשתלטים וכדומה. עכשיו, אני דווקא רוצה להגיד את הדברים, בכלל לא קשור לדבורים, רק מהצד של הטבע העירוני. אני גם פעיל ומוביל בטבע העירוני של נווה שרת, שזה ליד אתר טבע עירוני נחל פרדסים. אני מנכס אותו לנווה שרת, בגלל שהרבה מהפעילות בנחל מקורה בהתנדבות של הקהילה שחיה שם במשך עשרות שנים. הרבה שנים זו היתה החצר האחורית של תל אביב והנחל היה מוזנח. רק לפני סדר גודל של 15 שנים עשו שם פרויקט שיקום ראשון, ועכשיו יש פרויקט שיקום המשך. יש שם עוד הרבה עבודה של העירייה וגם על ידי גורמים אחרים, גם עבודה קהילתית, גם עבודה של רשויות. אגב, גם שם יש פגיעה של חברת החשמל שאנחנו נלחמים בה כרגע. אבל שם, בנחל פרדסים, ממש רואים איך חוסר תשומת לב של רשויות מביאה להידרדרות משמעותית בסביבות אקולוגיות טבעיות ולא מופרעות שמזינות בעצם את כל שאר הסביבות האקולוגיות בעיר. כמות חיות הבר ומגוון בעלי החיים מצטמצמים ונעלמים. העיר מוקפת בכמה מסדרונות אקולוגיים, מוצלחים יותר, מוצלחים פחות. עכשיו, השקיעו בחוליה מאוד חזקה באזור אקו-פאר גלילות/דרזנר, ואנחנו מאמינים שהטבעת הזאת תמשיך ותתחבר לנחל פרדסים ותקיף את העיר מצפון. אבל אם אנחנו מסתכלים על האמנה הזאת (של ערים בגוש דן), ואנחנו יודעים מה קורה בעולם שבו אנחנו מדברים על מגוון ביולוגי, ועל מערכות אקולוגיות, ואנחנו יודעים שזה משהו שעושה טוב לכל התושבים. זה לא רק אחד מעשר שמגדל כלב וכדומה. כל התשעה האחרים לא מגדלים כלב וכדומה. הם רוצים לצאת לטבע, או לגינה, או לפארקים, קצת טבע או הרבה טבע. וזה מה שעושה טוב לאנשים. אז כמובן שנתחיל מהתשתיות.

אז בשלב הראשון התפקיד של העיר זה לטפח טבע עירוני, גינות ופארקים שהן פחות אינטנסיביות בגינון. לא רק מדשאות, ולא רק פארקים עירוניים, אלא דברים שהם יותר סביבות אקולוגיות מתפתחות בלי הפרעה. אבל עדיין חסרה שם המון, המון, המון תשתית. לכל חלק במערכת האקולוגית, החל ממאביקים טבעיים חיפושיות, חרקים, זוחלים, מכרסמים, כמובן דורבנים קיפודים, תנשמות, בזים שאין להם איפה לקנן ולהתרבות. אין בכלל. ואני יודע שהיה פרויקט מדהים של תיבות קינון לסיסים באזור שרונה, יש שם אוכלוסייה מאוד גדולה, אבל זה לא קיים בשום מקום אחר בעיר ולא עבור שום בע"ח אחר. וכמו שהוא (יו"ר הוועדה) נתן דוגמאות ספציפיות לתיבות קינון לציפורי שיר, אז זה מתי מעט, מתי מעט.

אז ברמה הראשונה, אני חושב שהעירייה צריכה לדאוג לתשתיות. לתשתיות של סביבות אקולוגיות שלמות, אנד טו אנד, בטבע העירוני. ולזכור את המינים הטבעיים וחיות הבר. אבל גם בגינות מסוימות להקצות להם מקום. אם זה בגינה קהילתית, אם זה בחורשה, שיכולה לקיים את זה כמו שאני מכיר בצפון העיר בעיקר, אבל עשו כאלה מקומות שהם מאפשרים איזשהי פעילות של סביבה אקולוגית.

פעם שנייה, וזה ממש בתמיכה - לבנות בתי גידול, לתמוך בתושבים שמקימים בתי גידול (כמו שמנסים לתמוך במגן דבורים אדום) כדי שאוכלוסיית בעלי החיים וחיות הבר בעיר תשגשג ותצליח ותעבור למקומות אחרים בעיר בסופו של דבר.

וכאן מגיעה התוספת השלישית: המגמה של התפשטות פולשים. צריך לשים גבול למינים פולשים. אז פעם אחת אלו ציפורים פולשות כמו מיינות ותוכי נזירי או דררות, ופעם אחרת אלו צמחים פולשים ומתפרצים שמשתלטים

על סביבות שלמות. אבל באיזה שהוא מקום, ותסלחו לי שאני מציג את זה ככה, אוכלוסיית בעלי החיים שנקראת חיות מחמד דוחקת את בעלי החיים הטבעיים. החתולים למשל הם במעלה הפירמידה בסביבה האקולוגית בעיר. אז אם הם מטפלים בחולדות וכדומה, אני לא מבין למה צריך להאכיל אותם ולתת להם להתרבות על חשבון בעלי חיים אחרים. וצריך להגיד את זה, וצריך לשים את זה על השולחן. כמו שאסור להכניס דבורי דבש לשמורות הטבע בישראל, כי הן דוחקות את המאביקים הטבעיים. כך גם בסביבות עירוניות צריכים להיות גבולות ברורים בין חיות מחמד לבעלי חיים שהם טבעיים ובני המקום. חתולים וכלבים הם לא בני המקום ולא מקיימים מערכות אקולוגיות.

עיריית תל אביב התחילה במגמה של שינוי בשנים האחרונות, ויובל אמר גם, שצריך להמשיך את המגמה ולהגיד תראו מה אנחנו צריכים, איפה שהוא לשים את הפוקוס שלנו במקום אחר. וזה אחלה שיש לנו מחלקה וטרינרית, אבל היא מתעסקת רק בכלבים וחתולים. כמו שזה נשמע וכמו שזה נראה. וכל המשאבים של המחלקה מוקצים לבעלי חיים "נחמדים". לא לשאר המגוון הביולוגי בעיר. אתה ציינת בהתחלה, יש מאות מינים של בעלי חיים שהם חיים כרגע בעיר.

ד"ר נוראל שוב: יש גיריות, יש דורבנים.

צור גנוסר: בואו נסכם שניה. צריך איכשהו להסתכל על שלושת הרבדים האלו ולתת להם תשומת לב: בניית תשתיות, תמיכה בבתי גידול והחזרה של טבע עירוני ומצד שני הרחקה של מינים פולשים ומזיקים בנוסף להגבלה והפחתה של בעלי חיים "נחמדים" שמצמצמים את המגוון הביולוגי בעיר ודוחקים את הטבע.

נח עפרון:

יש לי שלושה דברים להגיד לסיום והדבר הראשון בעקבות מה ששניכם אמרתם. אני מנחש, שאין אף אחד בחדר הזה שלא חושב שהתקציב של הרשות הווטרנרית צריך לגדול בעיר. אני יכול להעיד אחרי הפעם הראשונה שישבתי עם נוראל ויצאתי די נדהם מהחזון שלו ומהדברים שהוא רוצה לעשות, חשתי שאולי הדבר החשוב ביותר שמוטל עליי כחבר מועצה שממונה על הוועדה הזאת במשך הקדנציה זה למצוא דרכים לפעול כדי להגדיל את התקציבים ולהגדיל את העשייה משום שפה יש בן אדם עם חזון שהוא טוב וחיוני ושאי אפשר ליישם את חלק מהדברים בלי משאבים. אחד מהדברים שהוועדה הזאת יכולה לעשות בסופו של עניין, זה לחשוב יחד על מה אפשר להציע שיתקבל על ידי המועצה או יותר חשוב הנהלת העירייה, כדי להגדיל את העשייה פה ואני חושב שאם נחשוב באופן יצירתי על דברים שנוכל להציע, יהיה קשה להנהלת העירייה לסרב לעשות אותם. זו דרך אחת להתחיל. אני מסכים איתך לחלוטין שזה הדבר הבסיסי שחייבים לעשות. היכולת שלנו לעשות דבר כלשהו בוועדה הזאת קשורה ליכולת שלנו לבנות סדר עדיפות ולחשוב באופן מסודר על מה ואיך צריך לעשות. ועדות כאלה במובן מסוים יכולות להיות מנוע לשינוי חיובי ולהיות מעין סוכן של הסטטוס קוו. אנשים מגיעים, כל אחד אומר את מה שיש לו בלב וכולם מהנהנים משום שכל אחד צודק בעצם, ואז עוברים הלאה ולא עושים שום דבר. אז דבר אחד פרקטי שאני מבקש מכם, זה שכל אחד מכם שיש לו מה להגיד, תכתבו אלינו, למירה ולי, ותגידו מה אתם חושבים ומה צריך להיות סדר העדיפות, מה הם הנושאים הכי אקוטיים וכולי. אנחנו ננסה לעבד אותם ולהביא אותם בחזרה לוועדה בצורה שאולי אפשר לעשות משהו פרקטי ולהתקדם. זאת השאיפה. זה הדבר הראשון. וזאת הבקשה שלי. אנא תכתבו, תכתבו מחר, בחודש הקרוב תכתבו אלינו עם כל מה שיש לכם להגיד וכמה שיותר שתגידו דברים פרקטיים ועם סדר עדיפות. אני חושב שזה יהיה יותר טוב.

דוברת: לי יש דברים כתובים מוכנים, תוכניות עסקיות שהכנו, דברים, מלא דברים, הכל פרקטי. ובעבר העברנו את זה גם, ואני מוכנה להעביר את זה גם עכשיו בשמחה. אני אעביר למירה, יש לי את המייל שלה. השאלה היא, כמה כוח יש לך לשנות?

נח עפרון: כרגע, מעט מאוד למען האמת, זה לא שאני יכול לדפוק על שולחן כלשהו. כמו כל שינוי, צריכים לחשוב ביחד על איך מחוללים את השינוי. זה לא שמשום שיש פה ועדה בהכרח מישהו ישים לב, כפי שאת יודעת יותר טוב מכל אחד אחר, ואמנם יש לי ישיבה עם ראש העירייה בחודש הבא ואוכל להגיד לו שבעיני צריכים לעשות כך וכך, אין שום סיבה לחשוב שהוא ישים לב אליי במיוחד. אבל, המקום הזה מלא באנשים שרוצים לעשות את הדבר הנכון אם יש תקציב, וגם ערים לפוליטיקה מסביב ויודעים שיש הרבה תושבים בעיר הזאת שרוצים להתקדם בנושאים האלה ואם אנחנו נצליח לשכנע שיש יותר ממה שחשבו אז ישימו לב. אז התשובה שלי היא, כל הכוח שיהיה לי ולנו בסוף הקדנציה, יהיה מה שאנחנו מצליחים לייצר בעצמנו. כרגע אני לא בא עם זה.

דובר: אתה יודע, ניר גרינברג כבר כמה שנים מפגין כל יום שלישי מחוץ לעירייה.

נח עפרון: שם נפגשנו והזמנתי אותו לעלות ולשוחח איתי, כי אז אנחנו נצטרך לחשוב יחד. אז זה הדבר הראשון. אנא שלחו לי, הדבר השני זה, רציתי להודות קודם כל לנוריאל ויובל, גם על העשייה וגם על הנכונות שלכם להיות פה ואני חושב שבמידה, באותה מידה אני חייב להודות לכמעט כל אחד שיושב פה על העשייה. חלק מכם אני רואה ברחובות ובהפגנות כבר שנים רבות. אני יודע ש, אתם מאוד מאוד מחויבים ואני מעריך את זה שאתם פה על אף זה, שאתם יודעים שיכול להיות שבסופו של עניין תגידו שזה היה בזבוז זמן, אני מאוד מעריך את זה, זה הדבר השלישי. ודבר אחרון, תודה למירה, אתם פגשתם אותה, היא ארגנה את הכל והיא מדהימה ובלעדיה, שום דבר לא היה קורה בעיר הזאת. תודה רבה.

ד"ר נוריאל שוב: אני הראשון שהולך לבקש ממנו תקציב. תודה רבה.

פרופ' נח עפרון: תודה לכל העוסקים במלאכה.

דוברים: תודה רבה.

תום הדיון

סקירת פעילות המחלקה הווטרנרית העירונית

מאת - ד"ר נוריאל שוב

קשרי בעלי חיים וקהילה בתל אביב-יפו

יובל שב, ממונה קהילות בעלי חיים
ומגוון ביולוגי
ברשות לאיכות הסביבה וקיימות

היעד

טיפול הקשר עם קהילות אוהבי בעלי החיים בעיר (בע"ח חופשיים ומבויתים) למען קידום רווחת בעלי החיים והשמירה על המגוון הביולוגי והמערכת האקולוגית

טיפוח הקשר

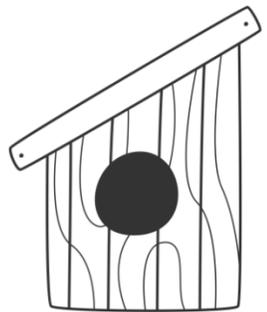

מתן תשתיות לתושבים שמאפשרות
להם לקחת חלק מרכזי, פעיל ואחראי
בפעילויות השונות לאורך זמן

ידע

תשתית
פיזית

קידום יוזמות
תושבים

מדע אזרחי

ניטור פרפרים 😊

ספירת ציפורים 😊

קורסי ידע והכשרות

צפרות 😊

פעילי טבע בעיר 😊

חיות בעיר הגדולה 😊

סריקות חופים 😊

מתקנים לבע"ח באחריות תושבות ותושבים

תשתיות פיזיות

תבנות להתנחלות דבורים 😊

מתקני האכלה לחתולים 😊

תבנות קיבון 😊

פעילויות העשרה בגינות הכלבים

שופרים על הציפורים בעיר בעונת הקינון

בכל שנה נפגעים אלפי גוזלים מפעולות גיוס המתרחשות בעונת הקינון

עונת הקינון של רוב מיני הציפורים מתרחשת בחודשים מרץ - יולי

אנחנו מצוי

הצמחייה והציפורים הם חלק בלתי נפרד מהטבע בעיר ובאפשרותנו לצמצם את גורמי הפגיעה בהם

להימנע ככל האפשר מגיוס בעונת הקינון ונגזום בחודשים אוגוסט - פברואר

שתילת עצים וצמחייה צופנית בחצר הבניין יגדילו את היצע בתי הגידול ומקורות המזון לציפורים

לדווח לאנשי המקצוע של העירייה שיחד עם קבוצות תושבים פעילות ישמחו לסייע

לעקוב ולאתר קיני ציפורים לפני גיוס המחויב משיקולים בטיחותיים

לסייע לגוזל או ציפור שנפצעו בפנייה למוקד שירות 106 פלוס או למוקד רשות הטבע והגנים

בעזרת תושבות ותושבים מציבה העירייה בכל שנה תיבות קינון לציפורי השיר. ניתן לראות את מיקומי התיבות במפות ה-GIS באתר העירייה ולדווח על תיבות פעילות. שתפו את המידע לוועדי הבתים, לשכנות ולשכנים והצטרפו לפעילויות של שמירת הטבע בעיר. פרטים בדף הפייסבוק תל-אביב-יפו הירוקה ובאתר העירייה.

הכשרת פעילי הטבע בעיר – "מיזם קן לציפור בין הבתים"

חזון

העיר תמשיך להיות בית למיני הציפורים החיות בה, תשמור על עושר ומגוון המינים ועל תנאים אופטימליים לשגשוגם של מיני הציפורים המקומיות.

מטרת העל

שימור והוספת אפשרויות הקינון בעיר בעיקר עבור דוררים ודוכיפת לאור ההתחדשות העירונית המייצרת מבנים ללא סדקים.

על מה נעבוד באקונו?

חשיבה ועיצוב/איתור של אמצעי פיזי ואסתטי שניתן להוסיף במבנים פרטיים וציבוריים, אשר ייתן מענה לצרכי הקינון של המינים הנבחרים.

דוגמה לתיבת קינון מוצלחת

דוגמה לתיבת קינון מוצלחת

דוגמה לתיבת קינון מוצלחת

דוגמה לתיבת קינון מוצלחת

גיבוש מדיניות רווחת בעלי חיים ומגוון ביולוגי

הזמנה

מפגש לגיבוש קווים מנחים למדיניות עירונית בנושא רווחת בעלי חיים ומגוון ביולוגי

10.12.2024

מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, תל אביב-יפו

מדיניות הצלת בע"ח מאתרי בנייה והתחדשות עירונית שילוב בתהליך התכנוני

האכלה אחראית של חתולי הקהילה שומרת על רווחת חיי החתולים, מצמצמת בזבוז מזון, מפחיתה מטרדים תברואתיים ומונעת פגיעה בחיות בר:

- יש להימצא בנקודת ההאכלה עד סיום הפעילות
- האכלה תבוצע בשעה קבועה פעם ביום, עדיפות לשעות הערב
- אנו ממליצים להאכיל במקום שקט, שאינו מסכן את החתולים ואינו מהווה מטרד לסביבה
- מומלץ להשתמש בקעריות האכלה ולא לפזר את המזון על הרצפה
- חובה לאסוף את הכלים בסיום ההאכלה
- משך ההאכלה הוא בין חצי שעה לשעה, בהתאם לכמות החתולים בעמדה
- חובה להאכיל במזון יבש וטרי
- מזון רטוב מיועד לצרכי טיפול רפואי והאכלת חתולים מבוגרים בלבד
- יש להאכיל במזון חתולים בלבד ולא בשאריות מזון שונות
- אנו ממליצים להאכיל בכמות הנדרשת לכל ארוחה
- בסיום ההאכלה חובה לאסוף את שאריות המזון, לנקות את אזור האכלה ולפנות את האשפה לפח סגור

שמירה על רווחת חיי החתולים והסביבה זו אחריות של כל אחת ואחד מאיתנו.
מידע נוסף ניתן למצוא באתר העירייה.

מדיניות האכלת חתולים

אמנת טבע אזורי - גוש דן

נערכה ונחתמה בתל אביב-יפו, ביום חמישי, 6.1.2022, ד' בשבט תשפ"ב

השטחים הטבעיים באזור גוש דן הם ריאה ירוקה לכשני מיליון תושבים החיים בסביבתם ולכל אוכלוסיית ישראל. גוש דן הוא הרצף העירוני הגדול בישראל: רשת של אזורי מגורים, שטחי מסחר ותעשייה, תשתיות וכבישים - 14 ערים ויישובים. 257 קמ"ר עירוניים, מהם 104 קמ"ר שטחים פתוחים עם מגוון בתי גידול ייחודיים, רצועת חוף של 28 ק"מ, שני נחלים מרכזיים, שני גנים לאומיים ופארק גלילי של 8,000 דונם. השטחים הטבעיים הם משאב ציבורי ויש חשיבות בפעילות משולבת ומתואמת של כל רשויות האזור כדי לחלוק ידע ולקדם פתרונות ומדיניות לשימור השטחים, להיערכות לשינויי האקלים ולהבטחת איתנות המערכות האקולוגיות ובתי הגידול.

ההצהרה

אנו, ראשי הערים, רואים בשטחים הטבעיים משאב חיוני ברמה המקומית, האזורית והלאומית, ולפיכך מצהירים בזאת:

— נפעל להגברת ההסברה על חשיבות הטבע ולקידום מעורבות ציבורית בקבלת החלטות בנוגע לשטחים הטבעיים. — נפעל לשימור ושיקום השטחים הטבעיים בשותפות עם הציבור באמצעות פעילויות חינוכיות לאחריות סביבתית. — נפעל לקידום גיטן אקולוגי והפחתה של שימוש בחומרי הדברה וריסוס בפארקים, בנים ובאתרי הטבע לשמירה על בריאות התושבים והמערכות הטבעיות. — נפעל לקידום הכשרות ייעודיות לשמירת טבע וגיטן אקולוגי. — נפעל ליצירת שיתופי פעולה עם כל הרשויות בישראל ללמידה הדדית ופעילות משותפת.	— נפעל לשמירה וטיפוח של החי והצומח, בתי הגידול ואתרי הטבע באזורנו. — נפעל להבטחת הרציפות והאיתנות של המערכת האקולוגית האזורית, לקידום פתרונות מבוססי טבע ולחיזוק המסדרונות האקולוגיים. — נפעל ליחד לניבוש מדיניות אקולוגית אזורית בדגש על היערכות לשינויי אקלים וכמענה לצורכי פיתוח גדלים. — נפעל לחיזוק הפיקוח על השטחים הטבעיים ולאכיפת הדין הקיים בנושאי בנייה וסביבה.

בזאת באנו על החתום

יעלה מקליס	מוטי ששון	משה פדלון	רן קוניק	צביקה ברוט	ליאת שוחט
ראש עיריית יהוד-מנטסו	ראש עיריית חולון	ראש עיריית הרצליה	ראש עיריית רמת השרון	ראש עיריית בת-ים	ראש עיריית אור יהודה

7
ימי ירוק
26-29.3

צילום: סוזן יוסף

תודה על ההקשבה

סקירת פעילות הרשות לאיכה"ס וקיימות בתחום קהילות בעלי חיים ומגוון ביולוגי

מאת - יובל שב

מדניות בע"ח בעיריית תל אביב-יפו

פנייה לאתר המחלקה הווטרינרית

השירות הווטרינרי העירוני תל אביב יפו

מ"מ מנהל: ד"ר נוראל שוב

pniyotvetrinarit@mail.tel-aviv.gov.il

טלפון: 03-7247870, פקס: 03-5443689

יוחנן הורקנוס 18

בעיר שלנו, בעלי חיים ואנשים חיים יחד ויוצרים קהילה מיוחדת במינה. לטובת אותה קהילה מעמידה העירייה שלל שירותים, **פינות ירוקות וגינות כלבים**, **פינות האכלה ומחסה לחתולי קהילה**, קליניקות רפואיות ועוד.

באתר המחלקה תוכלו למצוא מידע בכל הקשור לחיים עם חיות בעיר - טיפים לבעלי חיות המחמד, מידע על חיסונים, אימוץ חיות מחמד, התמודדות עם חיות בר ועוד.

פעילות המחלקה הוטרינרית, נושאים מרכזיים

- למנוע ולהקל סבלם של בעלי-החיים, טיפול בחתולי קהילה וכלבים חסרי בית
- עיקור וסירוס חתולי קהילה וכלבים משוטטים חסרי בית
- טיפול בנושאים הקשורים לצער בע"ח
- פיקוח על מוצרי מזון מן החי לשמירה על בריאות הציבור
- קידום החקיקה הוטרינרית בתחום הרשות המקומית
- ביצוע פעולות למניעת הפצת מחלות בעלי חיים והגנה על בריאות הציבור
- אכיפת פקודת ותקנות הכלבת
- פיקוח על פינות חי
- חינוך והסברה

המחלקה הוטרינרית

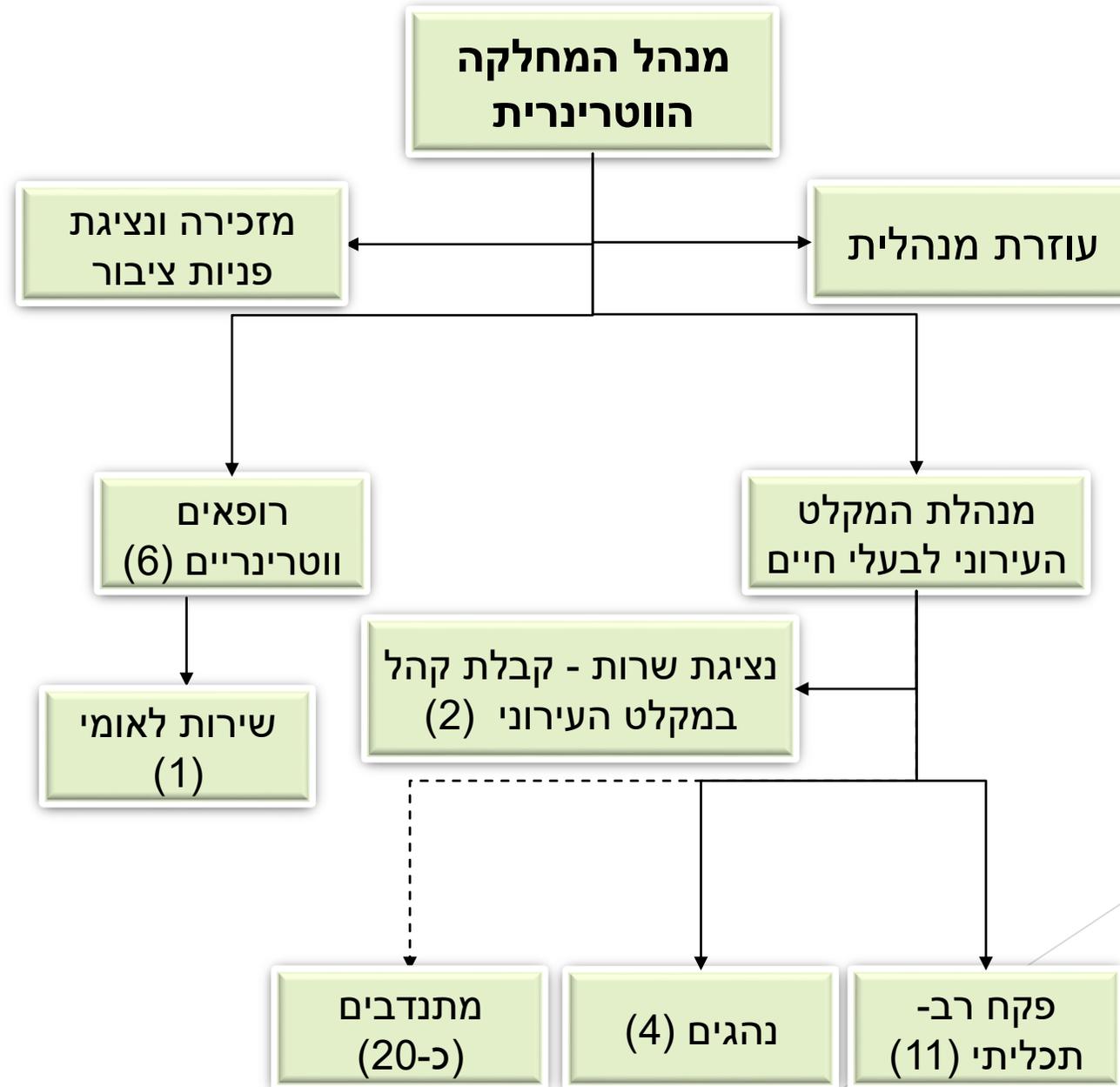

חדר הניתוח של
המחלקה
הוטרינרית

לכידה ושינוע של בע"ח
פצועים למחלקה
הוטרינרית

מבנה המחלקה

צוות הרופאים במחלקה

ד"ר נוריאל שוב - מ"מ מנהל המחלקה
ד"ר ינון רביב
ד"ר אריאל מאירי
ד"ר ליאור חפץ-קירשנבאום
ד"ר נירית אברס כהן
ד"ר אסף כהנא

בעלי חיים בעיר תל אביב יפו

המחלקה הוטרינרית מטפלת במגוון בעלי חיים בעיר, בהם:

✓ כלבים רשומים בבעלות כ-44,000 (בנוסף כ- 5,000 שאינם רשומים)

✓ תנים כ - 400

✓ חתולי קהילה כ - 50 אלף:

▪ נקודות האכלה לחתולים בעיר כ - 1,000

▪ מאכילי חתולים פעילים בעיר כ - 500

▪ מאכילי חתולים מזדמנים בכל העיר כ - 5,000

המחלקה הוטרינרית מטפלת בכ- 11,000 קריאות שרות בשנה

טיפולים נפוצים בבעלי חיים:

- ❖ טיפול בחתולי קהילה במצוקה כ - 1,000
- ❖ ניתוחים כירורגים מתקדמים כ - 200
- ❖ עיקור/סירוס חתולי קהילה כ - 3,000
- ❖ ימי אשפוז במחלקה כ - 5,600
- ❖ כלבים משוטטים שנאספו כ - 120

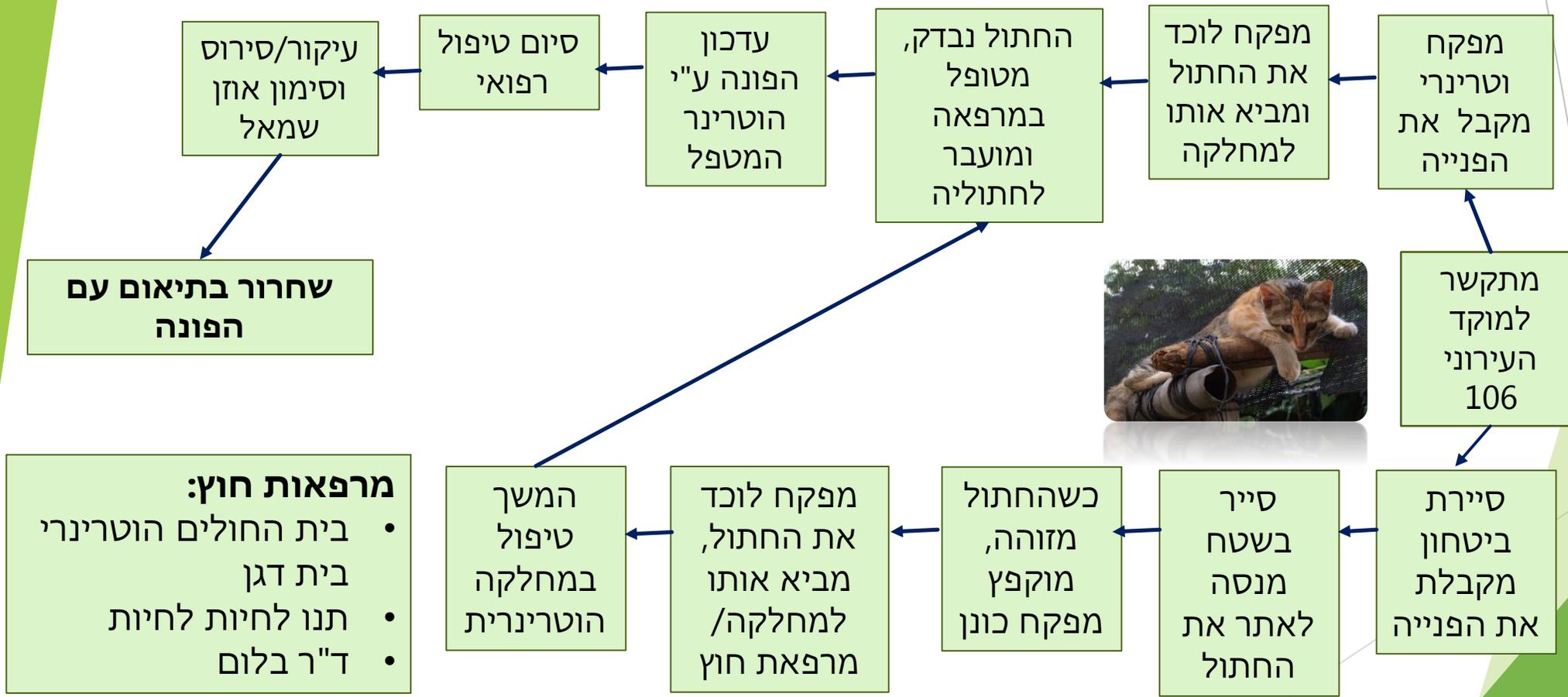

איך זה עובד ?

בשעות הפעילות

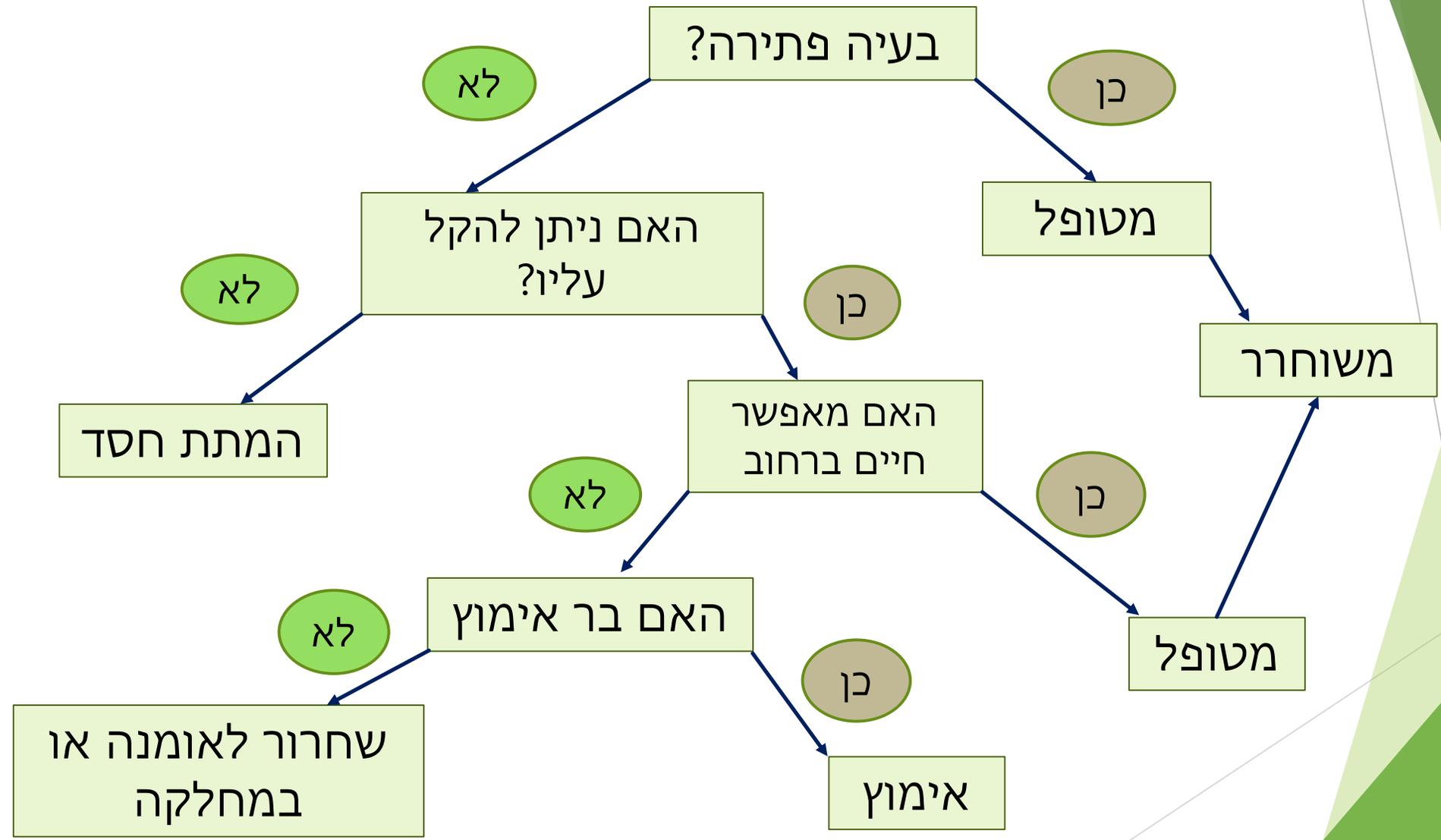
אזרח מזהה חתול חולה/פצוע

מחוץ לשעות הפעילות

- מרפאות חוץ:**
- בית החולים הוטרינרי
 - בית דגן
 - תנו לחיות לחיות
 - ד"ר בלום

רציונל הטיפול

מדיניות ניהול כלבים במקלט עירוני

מטרות

לספק סביבה בטוחה ובריאה לכלבים במקלט

✓ להבטיח את בריאותם ורווחתם של הכלבים באמצעות טיפול

נאות ואימוץ אחראי

✓ לקדם את הקשר בין הכלבים לקהילה ולהגביר את המודעות

לאימו.

קליטת כלבים בכלביה העירונית

בדיקה ראשונית

- ❖ כלב חדש עובר בדיקה רפואית כללית
- ❖ תיעוד מצב בריאותי ותנאים מיוחדים
- ❖ חיסון וטיפול נגד טפילים במידת הצורך

זיהוי ותיעוד

- ❖ כל כלב חדש נבדק ומשובב
- ❖ תיעוד מלא במערכת המידע של המקלט כולל תמונות, גיל, מין, תיאור התנהגותי, ותאריכי חיסונים

מדיניות ניהול כלבים במקלט עירוני

קידום אימוץ

❖ הרשתות החברתיות

❖ אתר האינטרנט

❖ שיתוף פעולה עם עמותות, ארגונים מקומיים ובתי ספר

פעילויות חינוך והסברה

סדנאות חינוך לקהל הרחב בנושאי רווחת בעלי חיים

❖ ימי אימוץ פתוחים לקהילה

❖ פרויקטים חינוכיים בשיתוף בתי הספר בעיר

נוריאל יקר, היה מדהים משמעותי
 וערכי !! עם הצוות המופלא
 שלך-מאיה, נירית ואבישי . תודה
 שאפשרת ותמכת וכה טוב שעשינו
 זאת!!

מדיניות אימוץ כלבים במקלט עירוני

❖ תהליך אימוץ

- ✓ ראיון ראשוני עם המאמצים הפוטנציאליים והבנת הצרכים והציפיות
- ✓ התאמת הכלב לאורח החיים של המאמצים
- ✓ חתימה על הסכם אימוץ המתחייב לטיפול ראוי בכלב

❖ מעקב אחרי האימוץ

- ✓ ביקור בית ראשוני לאחר האימוץ
- ✓ מעקב טלפוני אחרי שבוע וחודש
- ✓ מתן ייעוץ וסיוע במידת הצורך

עם הפנים לעתיד

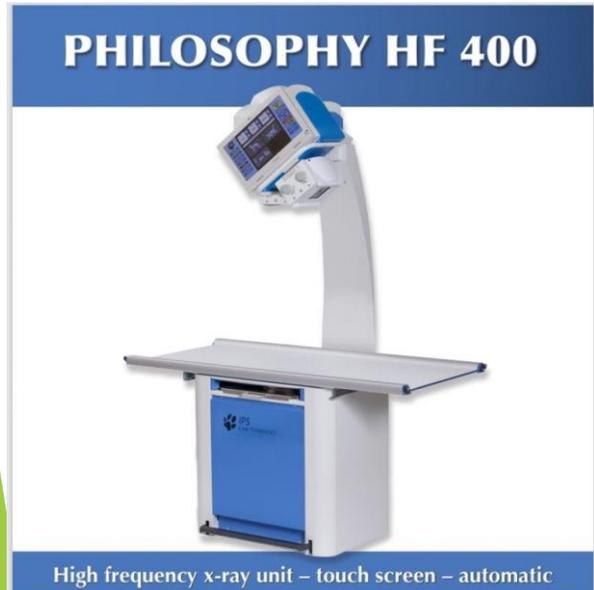
נרכש ציוד אבחון מתקדם שיותקן
 בגמר שיפוץ חדר הניתוח במרפאה
 מתוכנן שיפוץ הכלבייה העירונית

**מכשיר לבדיקת
 דם, ביוכימיה**

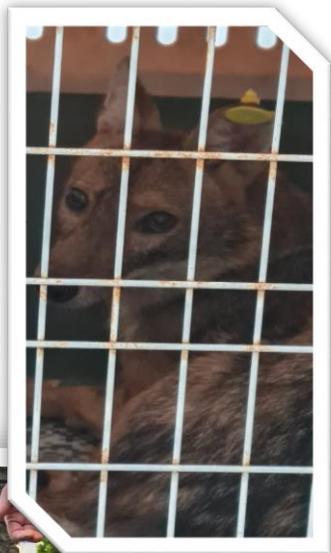
**מכשיר לספירת דם
 חדיש מדויק ויעיל**

**מכשיר
 רנטגן**

כלובי נירוסטה חדישים עם דרגש עליון לקפיצה + סקוויז

פרויקט התנים

המטרה

➤ הרחקת התנים (צמצום) משכונות וממרכז העיר

אופן פעולה

➤ לכידה

➤ עיקור/סירוס

➤ משדור מספר תנים למעקב

➤ סימון מדגמי בתגי אוזן צבעוניים (בהבדלה בין זכר לנקבה), עפ"י חלוקה אזורית

➤ הסברה אינטנסיבית, במרכזים קהילתיים, תנועות נוער ובתי-ספר

תודה על ההקשבה

המחלקה הוטרינרית
עיריית תל אביב- יפו
אגף הפיקוח